

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 krona. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnino po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

NOVA DOBA

Uredništvo in upravištvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 v od 1 mm, za poslana, naznanila občnih zborov, naznanila o smrti, zahvale itd. 50 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Vesele Božične praznike

želita vsem cenj. sotrudnikom,
naročnikom in prijateljem lista

Uredništvo in upravištvo Nove Dobe

Celje, dne 24. dec. 1919.

Drugi Božič že obhajamo v svobodni Jugoslaviji in človek bi mislil, da bode vsaj letos že s polno upravičenostjo nam donela v uho angelska pesem: „Mir ljudem...“

In vendar ni tako. Še nam prihajajo dan za dnem od vseh mej naše države razburljive, nevesele vesti: Lah se vedno drži pod svojim kopitom naše krasno solčno Primorje, še vedno tuguje Istra pod njegovo peto, še je Reka v rokah laškega komedijanta, in po Dalmaciji sega še vedno pohlepni lahon. S koroške meje, kamor nas neprestano vodijo spomini na našo staro slavo, na Gosposvetsko polje, prihajajo dan za dnem glasovi, da Nemeč še ni opustil misli na našo slovensko koroško rajo, ki bi si jo v imenu fraze o nedeljivosti Koroške zopet rad usužnjil in kjer dela med našim nevednim, nepoučenim, a dobrim slovenskim ljudstvom z lažjo in denarjem, da si ga pridobi na svojo stran. Tudi zopet celo prihajajo glasovi, da se pripravljajo Nemeč na nov vojaški vpad v Slovenski Korotan. In naš ljubeznivi sosed Madžar! Še nismo dobili zadoščanja za vpad v Lendavo, že prihajajo nove vesti o vpadih madžarske soldateske v Baranji, madžarski vojaški delegat se predrzne priti v Pečuh in od naših oblasti zahtevati predajo mesta. Stari grešnik, bivši črnogorski kralj Nikita še vedno upa na italijansko pomoč, da odtrga od naše države Črno Goro. Bolgarski ministrski predsednik Stambolijski se izjavlja za zvezo Bolgarske z Jugoslavijo, istočasno pa potuje v Rim in dela tam tajne pogodbe s hinavskim Lahom proti nam. Rumunija se še ni odrekla svojim pohlepni željam po Banatu in le navidezno stopa z našo državo v bolj prijateljske stike.

Da je v takih razmerah čarobna božična melodija: „Mir ljudem...“ le ironija, le varanje, je jasno. Zakaj nadaljevanje te pesmi se glasi: »Ki so dobre volje«. Danes pa žal ne moremo govoriti o dobri volji pri nobenem

naših sosedov, ne pri Nemcih, o katerih je moral angleški ministrski predsednik Lloyd George še nedavno javno v parlamentu izjaviti, da so beštije, ne o Lahih, katerih hinavsko, zahrbtno politiko obsojajo celo njihovi zavezniki, Francozi in Angleži, ne o Bolgarih, katerih zverstva proti Srbom med vojno še niso pozabljena, ne o Rumunih, katerih lastnosti kot romanjskega plemena se nič ne razlikujejo od laške hinavščine, in končno tudi ne o Madžarih, katerih hunsko-barbarsko naravo, kakor se je najizraziteje udeleževala v krvniku Tiszi, pozna celi svet.

Ali naj o tej družbi zemljelačnih sosedov, ki kakor tigri prežijo na vsako ugodno in neugodno priliko, da planejo po nas, moremo trditi, da so ljudje, dobre volje? In ali naj v takih razmerah z zaupanjem motrimo sedajni položaj in se udajamo iluzijam? Da, mir hočemo, toda mir, ki bo trajen in ga nam ne bo vsak trenutek grenil kak pohlepni sosed z d'Annuncjadami. In ta mir si bomo, če bo trebalo, izvojevali tudi z orožjem v roki v obrambo vseh svojih pravic kot naroda in edinstvene države. Niso zaman v zadnjih tednih odlični zastopniki naše države, regent Aleksander, dr. Trumbić, min. preds. Davidovič in drugi izjavljali in povdarjali odločne volje naše, da si ne pustimo od nikogar kratiti in kršiti svojih pravic v nobenem pogledu.

Tako na zunaj! In na znotraj? Ali je v notranjosti naše države oni mir, ki bi bil potreben za normalni razvoj konsolidiranja našega državnega življenja? Ali ne prežijo tudi tu razni v svojem samoljubju in v svoji častihlepni užaljeni elementi, da nam kršijo ta toli potrebni mir? Boljševiške struje so šle mimo nas, ker niso našle ugodnih tal za svoje razdiralno delo. Toda nič manj zlobnosti nego v boljševiških revolucijah tiči v onih elementih v naši državi, ki se pod imeni radikalnih, starčevičanskih in klerikalnih strank zaganjajo z vso peklensko hu-

zadružni kleti ali na zadružnem dvorišču.

S kakšnimi denarnimi sredstvi dela ta zadruga? Z zadružnimi deleži, z izposojili in z rezervnim fondom. Deleži so po 50 dinarjev in se mora ena desetina pri vstopu vplačati. Izposojila se jemljejo te od zadružne zveze. Na rezervni fond se polaga največja važnost in prinašajo pravila v tem pogledu sledeče določbe: Od neizplačane vrednosti grozdja — čufi smo, da se ob priliki trgatve izplača samo polovica — se vpiše vsako leto 20% v rezervni fond in to tako dolgo, dokler fond ne doseže svote od 10.000 dinarjev. Odslej se vpiše vsako leto 10% in to do svote od 20.000 dinarjev. A ko doseže rezervni fond to višino, se od neizplačane vrednosti grozdja v ta namen ne odvzame ničesar več, razun v slučaju, da se je fond vsled izgub zopet znižal pod predpisano vsoto. V tem slučaju se zopet letno vpisuje po 10%.

Rezerve služijo za kritje poslovnih izgub. Radi tega mora biti polovica rezerv vedno naložena v nepremičninah in polovica v deležih pri zadružni zvezi. Dohodki rezervnega fonda se smejo po sklepu skupščine porabiti v dobrodelne in prosvetne namene. V slučaju, da se zadruga razdruži, se mora fond izročiti zadružni zvezi, ki ga upravlja toliko ča-

dobnostjo v komaj postavljene fundamente naše države, v edinstvenosti njeno; ki iz užaljenosti, da nimajo oblasti v rokah, z naravnost satanskim veseljem podpirajo vsako stremljenje, naperjeno proti notranji urejenosti države; ki na eni strani vpijejo, da demokratska vlada podpira kapitalistične in druge goljufe in verižnike, na drugi strani pa vpijejo o strahovladi, če se kakega njihovega milijonarja in verižnika zapre; ki iz gole strankarske zagrozenosti za vsakim dejanjem vlade voljajo nečedne namene in hujskajo ljudstvo proti srbskemu delu našega naroda hujše kakor nekoč najgrši avstrijakanti in nemškutarji; ki se drznejo celo zagovarjati Šušteršiča in njegove posebno na Kranjskem še vedno mnogoštevilne pristaše, katerim bi bil še vedno ljubši habsburgovski klerikalni režim nego demokratska naša vlada.

Boj — to je danes geslo! Boj proti vsem zunanjam, pa tudi proti vsem onim notranjim sovražnikom, ki hočejo rušiti, kar je zgradilo junštvo, zapечатeno s smrtjo stošišočev naših jugoslovanskih junakov, rušiti naše edinstvo in onemogočiti konsolidacijo naše države. In ko bomo izvojevali ta težki boj, bomo šele praznovali Božič v onem razpoloženju, ki je čudovito lepo izraženo v besedah: „Mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje!“ — vs —

MILOŠ ŠTIBLER:

Beograjska pisma.

8.

Jugoslovanski klub.

Jugoslovanski klub šteje do 26 poslancev. V klubu so trije Hrvatje — eden iz Dalmacije in dva iz Banovine —, ogromno večino pa tvorijo poslanci Vseslovenske ljudske stranke. Tudi zadržanje Jugoslovanskega kluba, kojemu načeljuje g. dr. Korošec, moremo najbolje razumeti tedaj, ako se spomnimo, kaka je zgodovina v klubu odločujoče skupine, to je Vseslovenske ljudske stranke.

Ta stranka je pred vojsko temeljila na verskem programu. Zasnovana je od faktorjev rimokatoliške cerkve, cerkev je po svojih služabnikih stranko vodila in stranka je morala v prvi vrsti imeti v vidu interes vere in cerkve. Že ta temeljna misel ni dopuščala, da bi stranka v svoji politiki iskala tudi smrti, ki bi vodila v kakršnokoli kooperacijo s pravoslavnimi Srbi. V velikem slogu je počela iskati vere s katoliškimi Hrvatji, s pravo-

sa, dokler se ne osnuje nova zadruga na ravno takih načelih, kakor je bila razdružena. Rezervni fond preide potem na novo zadrugo.

Glede bilance je navesti, da se odpisuje od orodja in vobče inventarja 10%, od nepremičnin pa 5% vsako leto. Čisti dobiček se deli sledeče: 20% v rezervni fond; 5% članom upravnega odbora kot nagrada za njihovo poslovanje in sicer se to deli po številu sej in poslovnih dni, ki jih je posamezni član upravnega odbora za zadrugo opravil; 3% se na isti način razdeli kot nagrada med člane nadzornega odbora; 2% prejme ocenjevalni odbor; 2% gre na zadružne deleže in sicer ne kot obresti, temveč kot pripis k deležem, ker se pri vstopu vplača samo ena desetina deleža; 50% dobe zadrugarji na roko in sicer sorazmerno po množini grozdja, ki so ga posamezni zadrugarji dali zadrugi, tako da dobi iz dobička največ oni, ki je dal zadrugi tudi največjo količino grozdja in s tem najbolj pripomogel ustvariti čisti dobiček.

Žalibog je sovražnik uničil vse spise tudi v tej zadrugi, ravno tako pri zadružni zvezi v Beogradu, vsled česar ni več na razpolago zadnje bilance te zadruge. Pač pa se je posrečilo gospodu Avramoviču, voditelju srbskega zadružništva, da je očeval vsaj bilanco za l. 1912. Po tej

slavnimi Srbi pa jih ni pred vojsko nikdar iskala. Nasprotno, v živem spominu so še strankine prireditve, ki so se vršile v Ljubljani po sarajevskem atentatu in na katerih je dr. Šušteršič, dolgoletni šef Vseslovenske ljudske stranke, govoril proti Srbom in o Srbih v ostudnejšem tonu, negoli katerisibodi najzagrizenejši vsenemec Stare Avstrije. Stranka se je pod Šušteršičem izkazala kot odločno avstrijska in habsburgovska ter istotako odločno »probijugoslovanska«. Prirodno: Hotela je čuvati interes cerkve in mislila je, da ji to uspe najbolje, ako se čim tesneje zveže z državnimi mogotci, z vlado in z dinastijo.

Ta tesna zveza s protislovanskim Dunajem ni mogla dovoliti energičnega nastopa v narodnem vprašanju. Radi tega je postajala v Vseslovenski ljudski Stranki sami nezadovoljnost toliko večja, čim bolj so se narodnostni boji poostri in čim bolj se je nemštvo začelo zaganjati baš na slovensko ozemlje — nemški most do Adrije! — Istotako je rasla nezadovoljnost v stranki tudi radi tega, ker je prišlo v stranko vedno več posvetnih inteligentnih elementov, ki so tekem narodnostnih bojev uvideli potrebo, da se mora narodnostne interese braniti vsaj v isti meri, kakor verske in cerkvene. In ko je početkom nemške svetovne vojske nemška zaslepljenost v jednaki meri preganjala pri Slovencih priznane Jugoslovane in nejugoslovanske pristaše Vseslovenske ljudske stranke, takrat je narodna struja v stranki na mah dobila nadmoč in znano je, kako žalostno je končala posvetna slava dr. Ivana Šušteršiča.

Vseslovenska ljudska stranka je pri Slovencih postala pri Šušteršičevem padcu voditeljica v boju za narodno osvoboditev. Pot, ki je označena v majniški deklaraciji — ujedinjenje Jugoslovancev pod Habsbužani — sicer jasno kaže na strankino »habsburško« preteklost. Tudi je istina, da je ravno ta točka deklaracije v krogih antante vzbudila proti Jugoslovonom, a osobito proti Slovincem, mnogo nevolje. Ali ipak se mora priznati, da se je stranka v velikih obdobjih pod dr. Koroščevim vodstvom, ko jem je stal ob strani dr. Žerjav, v našem narodnostnem vprašanju lepo nosila do istega trenutka, ko se je želja naše osvoboditve in ujedinjenja s Hrvatji in Srbi uresničila. In dr. Korošec je prišel v Beograd kot pravi triumfator! Ves Jugoslovanski narod ga je slavil in mu bil hvaležen za njegove nastope, dr. Korošec je postal tudi ljubimec pravoslavni Srbov.

bilanci izkazuje »Venčačka vinogradarska zadruga« sledečo »imovino«:

Blagajna	8707.61 din.
Vrednost zaloge v kleti	94290.60 »
Deleži pri zadružni zvezi	6242.— »
Zaloga potrebščin, orodja, strojev, sodi in sploh vse	
premišnine	54133.53 »
Nepremičnine	\$9358.70 »

vsega 252732.44 din.

Na drugi strani bilance najdemo:

»Rezervni fond«	10000.— din.
in »dug« in sicer:	
Izposojilo od zadružne zveze po 4%	104190.60 «
Deleži zadrugarjev	50414.14 »
Vlagatelji	3262.18 »
Donositelji grozdja l. 1912	67843.05 »
Donositelji grozdja l. 1911	14185.37 »
Upravnemu odboru	1418.55 »
Nadzornemu odboru	851.13 »
Ocenjevalnemu odboru	567.42 »

vsega 252732.44 din.

Račun izgube in dobička je torej sledeči:

Prihodi:	
Razni	405.— din.
Od prodanega vina	45894.64 »

vsega 46299.64 din.

MILOŠ ŠTIBLER:

Pri srbskih kmetovalcih v Šumadiji.

(Dalje.)

O ravnanju z vinom in rakijo ima poslovnik še te-le določbe: Ko mošt prevreje in ko se rakija in tropin izkulica, mora upravni odbor točno premeriti vse vino in rakijo ter vse po sortah zabeležiti v knjigah. Odpisi pri pretakanju se vrše zopet na podlagi natančnega merjenja. Nadalje se vrše odpisi letno po 3% pri vinih, ki so stara do dveh let, 2% pri vinih, ki so stara nad dve leti, 4% pri rakiji in 6% pri »sirčetu«, to je pri ocetu (jesihu). Prodajno ceno za zadružno pijačo odreja upravni odbor. Vendar cene ne more smatrati za utrjene in je dotlej ne sme objaviti, dokler ni preiel v tem pogledu mišljenje zadružne zveze. Prodaja se vrši samo za gotove novce ali proti povzetju. Samo zadrugarji morejo v mejah, določenih od skupščine, dobivati vino in rakijo od zadruga na up. (»na poček« toraj »na počakanje«) in to po isti ceni, kakor jo morajo plačevati ostali odjemalci. Najmanjša količina, ki se prodaja, je pri vinu 5 litrov, pri rakiji in jesihu 1 liter, kar velja tudi za zadrugarje. Niti zadrugarjem, niti nezadrugarjem ni dovoljeno piti vino v zadružni pisarni, v

Tako je bilo meseca decembra leta 1918.

Toda ko so se obnovili strankarski boji in so stranke morale svoje delo zopet prilagoditi špecijalnim zahtevam svojih osnovni programov, takrat se je precej pokazalo, da je bila sprememba Vseslovenske Ljudske stranke, kakor smo jo opazovali leta 1917 in 1918, te »privremena« ali začasna. V bojih, ki so se razvili kot posledica krize, je ta stranka sicer dokaj časa skušala zakrivati svoje prave namene in zahteve, ali zakriliti jih docela, to se ji ni posrečilo. Kmalu je vsakdo lahko videl, da Vseslovenska Ljudska Stranka ne želi pretesnega združenja s Srbi. Za Slovenijo zahteva čim najširšo avtonomijo. Enotnosti Jugoslovenskega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev ne priznava, ker govore njeni pristaši ostenativno o slovenskem narodu in vse kaže, da hoče ta stranka braniti slovensko individualnost istotako, kakor hoče na Hrvatskem Narodni klub braniti hrvatsko individualnost. Tudi začne stranka vedno močneje povdarjati verski moment, češ, da je treba čuvati vero in cerkev proti brezvercem, ki se zbirajoov nasprotnih strankah in s svojim delovanjem ogrožavajo vero. Pristaši Vseslovenske Ljudske Stranke pač razpravljajo o pravoslavju, toda z željo, da zapeljane brate privedejo zopet v naročje edinozveličavne rimskokatoliške cerkve. Taki in enaki pojavi so tudi Srbi kmalu odrpli oči. In ker vedo, da tvori Vseslovenska Ljudska Stranka v sedanjem parlamentu veliko večino vsega slovenskega zastopstva, zato gledajo danes po zaslugi Jugoslovenskega kluba v vse Slovence z nekako nezaupljivostjo. Osobito pa je pri Srbih popolnoma zgine la nekdanja tako velika popularnost g. dr. Korošca.

9.

Jugoslovenska socialnodemokratska stranka.

Jugoslovenska socialno - demokratska stranka ima v parlamentu sicer komaj 12 ali 13 poslancev. Toda to je zraven Demokratske zajednice edina skupina, v kateri se nahajajo sinovi vseh naših plemen. Ze ta zunanost kaže, da stoji stranka na stališču narodnega edinstva Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ali stranka je za to edinstvo javno manifestirala že pred vojsko ter je že pred našim osvobojenjem sistematično gojila veze strankinih pristašev iz vseh treh plemen, vkljub oviram od strani Dunaja in Budimpešte. Istotako za stranko ne postojе nika-ke ovire verskega značaja, ker smatra, kakor znano, vero za čisto privatno zadevo poedinih pristašev in v celoti brani popolno versko svobodo v vsakem pogledu.

Še važnejše je strankino stališče glede proizvajanja socialističnega gospodarskega programa. Ena najstrašnejših posledic svetovne vojske je bila, da so radikalne socialistične skupine nekaterih narodov mislile, da bi se v vseobčni razkrojenosti, ki je nastala vsled vojske, dal z nasiljem izvesti najradikalnejši socialistični program. Iz tega napačnega presojanja razmer se je pričelo revolucionarno gibanje komunistov v Rusiji (boljševiki), v Nemčiji (špartakovci), na Madžarskem in drugod. Uspeh se danes še jasno vidi. V Rusiji in na Madžar-

skem, kjer so nastopili radikalni socialisti s posebno silo in so celo dobili v svoje roke državno oblast, je danes uničeno vse gospodarsko življenje. Tudi v Nemčiji je škoda radi špartakovske revolucije ogromna. Toda novega družabnega reda komunistično nasilje nikjer ni ustvarilo, pač pa je doseglo, da se danes narodi obračajo proti tej socialistični smeri z večjo odločnostjo, kakor kedaj poprej.

Tudi v Jugoslaviji so se pojavili podobni, ki so hoteli zagovarjati boljševiško načelo terorja v svrhu dosege pravičnejših socialnih razmer. Ako pa v tej državi ni prišlo v označeni smeri do resnejšega gibanja, tedaj ima na tem tudi Jugoslovenska socialno - demokratska stranka velike zasluge, ker je po opazovanju dogodkov v Rusiji, na Madžarskem in v Nemčiji pravilno presodila, da boljševiški teror ni poraben kot sredstvo za doseg boljšega socialnega stanja ali boljšega družabnega reda, nego je dosežani. Stranka se je temveč odločila za pozitivno delo in hoče v redni politični in gospodarski borbi brez revolucije uresničiti svoj program.

Pred rešenjem valutnega vprašanja.

Poslanci JDS so imeli 23. tm. v Ljubljani posvetovanje o zamenjavi bankovcev-kronske veljave v dinarje. Iz poročila navzočega ministra dr. Kramerja sledi, da gre za zamenjavo za pokrit dinar, ne za državni dinar. Zalogo kot državni dinar tiskanih dinarjev bi po načrtu ministra Veljkovića prevzela posebna emisijska banka kot svoj bankovec. Za preosnovno srbske narodne banke v novo emisijsko banko se vrše pogajanja. Minister Veljković hoče označiti bankovce na eni strani kot dinar, na drugi strani kot krone in sicer bode 10 dinarski bankovec označen na drugi strani kot 40 kronskega bankovec; 100 dinarski bankovec kot 400 kronskega, 1000 dinarski bankovec kot 4000 kronskega bankovec. S tem bi se ne storila pomenu finančnega ministra Veljkovića kroni in nje posestnikom nikakšna sila, ker dobijo toliko kron, kolikor jih zamenjajo. Všteje bi se sevetudi priznanje 20%, kar je bilo pri markiranju odtegneno. Kot kritje bi dobila emisijska banka rudnike in posestva. Zaupa se, da bi se s tem valuta ugodno utrdila. Zaradi pomislekov zoper to rešitev se skliče za 2. januarja v Ljubljano zaupen shod JDS, seveda ne samo zastopniki bank, ampak vseh slojev, h kateri seji je povabljen tudi minister financ Voja Veljković.

Prilagamo danes vsem cenj. naročnikom okrožnice in nabiralne pole za zbiranje novih naročnikov ter prosimo vse cenj. somišljenike, da se svoji strankarski in narodni dolžnosti v polnem obsegu odzovejo. Upravništvo.

ustavijo, se povišajo doplačila na donešeno grozdje na 70%. Ravno tako pride zadrugarjem v dobro onih 20%, ki so se vpisali na deleže, v znesku 5674.18 din. Treba sedaj pomisliti, da je zadruga stela začetkom leta 1912 še-le 48 članov in ravno toliko je bilo tekom 1912. leta na novo sprejetih. Bilo jih je torej 96. Vzemimo, da so vsi oddali grozdje zadrugi. Prejeli so torej vsi iz čistega dobička na deleže 5674.18 din. kot doplačilo za grozdje 14185.37 »

tako da je vsak zadrugar povprečno prejel od svoje zadruge na koncu leta 36 207 dinarjev! Ta znesek bi brez zadruge gotovo ostal zasebnemu trgovcu. Razun tega je zadruga silno povzdignila vrednost vina vsled stalnega nadzorovanja vinogradniškega dela, vsled enotnega prešanja in dobrega kletarstva. Dobiček, ki ga imajo vinogradniki vsled zadruge, gre letno potemtakem v ogromne svote, pri količkah večjem vinogradniku gotovo v tisoče dinarjev na leto!

Vsled popolnosti moram še omeniti, da vsebujejo zadruga pravila tudi predpis, da ima zadruga svoj »sud dobrih ljudi« to je »sodišče dobrih ljudi«. Kaj je to?

Naročniki, pozor!

Današnji številki so pri-ložene položnice. Vsak naročnik ima na paski zapisano, od kedaj je za letoš še naročnino na dolgu. Naj vsakteri, ki kaj dolguje, naročnino takoj pošlje za nazaj in tudi že z naprej.

Naročnino za l. 1920 smo morali vsled podražanja in pa vsled 60%-nega zvišanja delavskih mezd podražiti in stane »Nova Doba« za l. 1920:

celoletno	56 K
polletno	28 K
četrletno	14 K
mesečno	5 K

Vkljub temu povišanju je »Nova Doba« še vedno eden izmed najcenejših listov, če pogledamo, da n. pr. »Slov. Gospodar«, ki izhaja samo enkrat na teden, stane 24 K na leto, dočim naš list izhaja trikrat na teden. Upravništvo.

POLITIČNE VESTI.

Sodelovanje socialistov v vladi. Ljubljanski »Naprej«, glasilo socialistične stranke, poroča, da je njegova stranka pretrgala vsa pogajanja glede sestave nove deželne vlade in da se pripravlja tudi na izstop iz osrednje vlade v Beogradu.

Poslanci JDS in valutno vprašanje. Na poziv poslanca Adolfa Ribnikarja so imeli vsi slov. poslanci JDS v torek sejo o stališču, katero naj zavzamejo glede valutnega načrta finančnega ministra dr. Veljkovića. Seje se je udeležil tudi minister dr. Kramer. Sklepi nam še niso znani.

Zbližanje med Jugoslavijo in Rumunijo. V Bukarešto je odpoval minister prosvete Marinković. Sodijo, da mu je poverjena važna naloga za zblizanje odnosajev med našo državo in Rumunijo. — Dne 20. t. m. je rumunski poslanik Rascano obiskal predsednika naše vlade in mu po naročilu svoje vlade sporočil, da je Rumunija sklenila izročiti Jugoslaviji gradivo za savski železniški most, ki je bilo naročeno na Rešici. Tudi izpusti dozdej zadržavane železniške vozove (okoli 400) in lokomotive (okoli 15). Vse to se nahaja že na ozemju naše kraljevine.

Naš poslanik pri Vatikanu je dr. Lujo Bakotič. Rimska stolica mu je dala agremet.

Črnogorski Nikita — na cedilu. Beograjski list »Pravda« javlja iz Pariza: Kot posledica novega popuščanja italijanske vlade se je rodilo prepričanje, da se Črna gora nima bati itali-

To je zadruga razsodišče. Ako se skregata med sabo dva zadrugarja v kakoršnikoli stvari, tedaj morata predložiti svojo zadevo »sudu dobrih ljudi«. Pravila pravijo izrecno: »Da svoji nalogi čim boljše zadošča in da očuva i nučvrsti dobre odnošaje med zadrugarji, kar je prepotrebno za vsako delo in napredek, bo zadruga skrbela za to, da pomiri spore, ki bi se pojavili med zadrugarji.« V to svrhu je določen »sud dobrih ljudi«. Ta se glasom pravil sestavi tako-le: »Vsaka stranka izbere enega zadrugarja kot člana razsodišča, a ta dva izbereta iz sredine zadrugarjev tretjega člana. Ako se ta dva glede izbora tretjega člana ne bi mogla složiti, tedaj ga izbere predsednik zadruga ali, ako je ta sam udeležen na sporu, predsednik nadzornega odbora. Tako sestavljeno razsodišče si izvoli iz svoje sredine predsednika in sodi po dobri vesti in zdravem razumu. Sodba velja za obe stranki in se nobena ne more dalje tožiti.« Avramovič sam mi priča, da pride pred »sud dobrih ljudi« v celi Srbiji letno po 150—200 slučajev, osobito radi motenja posesti ali oddeljenja zemlje, ako se hoče razdružiti kaka »porodična zadruga«.

(Dalje prih.)

janskega vpada. Bivši kralj Nikita ne dobi od Italije podpore. Sedaj se mu-di na meji med Francijo in Italijo. Ko je bil obveščen, da od Italije ne dobi podpore, je to napravilo naj zelo mučen utis. Bil je zelo ogorčen in je v jezi vzklil: »Ko sem ji bil potreben, me je iskala, sedaj me pa pušča v stiski.« Tudi njegovi »prostovoljci« se pripravljajo, da ga zapuste, ker ne dobijo več obljubljenih nagrad.

D' Annunzio nadaljuje komedije. Ko je reški Consiglio nazionale z 48 proti 3 glasovom sklenil, da naj d' Annunzio zapusti Reko, je d' Annunzio izjavil, da se sklepu pokori. Pred odhodom pa želi še vprašati narod. V četrtek 18. je bilo ljudsko glasovanje. Vsi nad 20 let stari so imeli pravico glasovanja. Ob 4. uri pop. pa je prišel d' Annunzio zopet v Consiglio nazionale ter izjavil, da je svedel za nekatere nepravilnosti, vsled česar glasovanja ne more priznati. Resnica pa je, da je bila ogromna večina glasov oddana za njegov odhod. Izjavil je, da si je premislil in da ostane. Prebiscit je bil nato ustavljen. Prebivalstvo obupuje, ker se ne more rešiti »osvoboditelja«.

Madžari bi radi Pečuh. Te dni je prišel v Pečuh iz Budimpešte madžarski vojaški delegat z zahtevo, da se mesto izroči Madžarom. Ker se je na mirovni konferenci določilo, da pripadejo rudniki pri Pečuhu Jugoslaviji in ker doslej še ni došlo nobeno poročilo, da pripade Pečuh Madžarski, so naše oblasti odklonile vsaka pogajanja z madžarskim delegatom.

Uspehi regenta Aleksandra v Parizu. Izven uspeha, ki ga je dosegel regent glede izplačila vojne odškodnine Srbiji, ima zaznamovati še tudi drugi uspeh. namreč, da so se zastopniki entente postavili na pravičnejše stališče glede Reke, Dalmacije in Baranje, O teh vprašanjih je razpravljal z najmerodajnejšimi činitelji v Parizu. Zavezniki so kazali nenavadno zaupanje v našo državo kot faktor reda in notranje ustaljenosti. Razumeli so naš položaj in računajo z nami kot važnim činiteljem. Izjavili so, da nam pojdejo na roko, ker imajo zaupanje v naš notranji položaj in bodo lahko računali z nami v evropskih kombinacijah.

Vprašanje Reke. »Beogradski Dnevnik« javlja: Naš položaj v vprašanju Reke je zadovoljujoč. Uspehi socialistov in pretnje Wilsona, da bo odrekel vsako gospodarsko pomoč Italiji v slučaju nepovprašanja to rešilo v smislu Wilsonovega stališča in da postane Reka neodvisna država.

Kaj pa d' Annunzio? Iz dobro poučenega vira poročajo iz Splita, da d' Annunzio te dni prisiljen zapusti Reko in, ker se ne more takoj vrniti v Italijo valstva, se umakne s svojimi četami v smislu dogovora v Zadar, odkoder jih zaradi neprijaznega razpoloženja prepustljivosti, je Italijo prisilil, da znatno zmanjša svoje zahteve. Sedaj se išče le še primeren način za umik. Vprašanje samostojne reške države je končno opuščeno. Italija zahteva sedaj za sebe mesto, privoli pa, da pristanišče pripade Jugoslaviji. To v stvari pomeni, da se odreče Reki — Londonski list »Daily Mail« pa javlja: Clemenceau in Lloyd George sta predala italijanskemu ministru za zunanje zadeve Scialoji skopno nolo, v kateri stoji, da se bo zaradi nepopustljivega stališča Wilsona v reškem bo počasi razpustil.

Za francosko-jugoslovensko zblizanje. Pariški list »L' Information« je pri-nesel nedavno obširen članek Alberta Momseta, v katerem se zavzema za francosko-jugoslovensko zblizanje. Francoska — pravi med drugim — ima danes največ interese, da točno preceni vrednost jugoslovenskega činitelja v svetovni politiki. Sigurnost, mogoče celo evropski mir bo prošel kritično fazo 15 let, dokler se ne izvede večina pogojev versailske pogodbe. Nemčija se bo deloma dvignila, in č opazi le kakšno nestalnost pri svojih nasprotnikih, postane arrogant in nepristopna za mirno rešitev. Potrebno je, da je v tem času Jugoslavija tesno na naši strani. Srbija, katere hrabrost je zadivila celi svet, tudi danes ni nič izgubila od svoje živjenske in borbene sposobnosti. Ona je še vedno prvorazredni vojaški činitelj. Moram tu spomniti na besede velikega italijanskega učenjaka Ferrera: »Ako hoče Evropa na Balkanu postaviti nasproti nemškim tež-

Izdatki (»zashod«):	
Uslužbenci	12251.77 din.
Odpisi od premičnin	4336.25 »
Odpisi od nepremičnin	4703.10 »
Čisti dobiček	25008.52 »

vsega 46299.64 din.

Čisti dobiček se je razdelil sledeče:	
Rezervnemu fondu, da se doseže 10000 dinarjev.	
ostanek	2311.87 din.
20% na vplačila (deleže) zadrugarjev	5674.18 »
5% upravnomu odboru	1418.55 »
3% nazornemu odboru	851.13 »
2% ocenjevalnemu odboru	567.42 »
Ostanek med zadrug. kot doplačilo za donešeno grozdje	14185.37 »

skupaj 25008.52 din.

V pojasnilo naj navedem še sledeče: Ko doseže rezervni fond višino 10.000 dinarjev, potem se zniža prispevek v ta fond od 20% na 10% čistega letnega dobička, a istodobno se poviša oni del, ki se izplača zadrugarjem sorazmerno po količinah donešenega grozdja, od 50% na 60%. Ko bo rezervni fond dosegel 20.000 din. in se s tem nadaljna vplačila

njam slovansko trdnjavo, more to trdnjavo tvoriti samo Srbija. Ta trdnjava obstoji. Tyori jo popolnoma enotna masa. Drugi razlog za približanje med Francosko in Jugoslavijo je potreba vzdržanja kontakta (dotika) z Rusijo. Srbija je danes eno najvažnejših ognjišč ruskega vpliva izven Rusije. Beograd so odprta vrata napram bodoči Rusiji. In tretji argument: Francija mora balkanskemu polotoku, ki je izvanredno bogat na naravnem bogastvu, nuditi podporo kapitala in tehniških izkušenj.

Denjikin odstavljen? Iz Helsingforsa prihaja vest, da je poveljništvo južne ruske bele armade odstavilo general Denjikina in da ga je nadomestil general Vrangeli.

Poziv!

Ob priliki slavnostne otvoritve ljubljanske univerze okoli 1. februarja 1920 in ob priliki ustanovitve naprednega akad. društva v Ljubljani izda radikalno-demokratska napredna omladina slavnosten almanah. Almanah bi imel prinesiti poleg članka o stoletni borbi za vseučilišče v Ljubljani in poleg člankov o dunajskih akad. družstvih „Slovenija“ in „Sava“ ter graškim „Triglavu“, ki likvidirajo v korist novo se snujočega društva v Ljubljani, članke, iz katerih bi se razvidelo, kako misli jugosl. omladina o sodobnih problemih. Upamo, da se na kongresu celokupne jugosl. radikalno-demokratske napredne omladine ob priliki ustanovitve ljubljanskega društva dogovorimo o skupnem glasilu. Danes pa tega glasila še nimamo in smatramo, da je skrajno potrebno, da damo almanah, ki nam še pred kongresom predoči probleme in da kolikor mogoče veliko smernic za delo na kongresu. Dobrodošli so tudi beletristični prispevki.

Pozivljamo vse, da tudi pomožejo s članki k izvedbi načrta. Članke je poslati na naslov: „Pripravljalni odbor napr. akad. društva“ v Ljubljani, Narodni dom.

IZ KOROTANA.

»Koroško Korošcem!« Pod tem naslovom so začeli celovski Nemci izdajati list v propagandne svrhe med koroškimi Slovenci. V velikih množicah ga vtihotaplja jo čez demarkacijsko črto. V listu hujskajo na najnesramnejši način proti naši kraljevini. Razmere v Avstriji pa opisujejo, kakor da se cedi tam mleko in med in kakor da je zlata in srebra v izobilju. Lažnjivi hinavci!

Silvestrov večer v Borovljah privede tamošnja narodna društva v telovadoici meščanske šole s pevskimi in glasbenimi točkami ter tombolo.

V Železni Kapli je umrl višji sodni svetnik Juri Kristof. Bil je koroški rojak. V Železni Kapli je služboval nad 20 let. Bil je pred vojno edini sodnik, ki je uradoval slovensko. Vrlemu možu — blag spomin!

IZ PREKMURJA.

Uvaževanja vreden klic iz Prekmurja. »Naš glas«, glasilo državnega uradništva, priobčuje sledeče pismo na delegata ministrstva za finance dr. Šavnika: Neznosne so tukajšnje razmere za finančno stražo. Poslali so nas tu sem brez določenega stališča, brez stanovanj in hrane, češ, iščite si to sami! Nimamo poveljnikov, ki bi nas razdelili na službena mesta in bi skrbeli, da pridemo pod streho. Naše družine smo zapustili v Mariboru v železniških vozeh, ki so jim že mesec dni kuhinja, obednica in spalnica, v deževju pa sočasno kopalnica. Stanovanj v Mariboru ne dobe, češ da spadajo v Prekmurje, tukaj pa je popolnoma izključeno najeti prostore, v kojih bi vsaj začasno in za silo bili varni pred vremenskimi uplivi. Tudi vlada v Premurju druginja, o kojej tovariši na Štajerskem in Kranjskem niti pojma nimate. Prehivalstvo — večinoma Madžaroni — nam Slovincem ni naklonjeno, kajti izgubilo bode mnogo udobnosti, kadar se meja proti Ogrski popolnoma zapre. Obupno gledamo bližajoči se zimi nasproti. Kaj bo z nami, kaj z našo deco in ženami, ve samo Bog. Deloma nas tolažijo poročila, da se našim tovarišem v jugoslovanskem Korotauu ne godi innogo bolje. Gospod delegat! Prosimo, da se

te neznosne razmere prekoprejši vredijo, da dobimo mi tukaj, naše družine pa v Mariboru ali v Radgoni, stanovanja, naša deca pa šolski poduk, ki je v tem tužnem Prekmurju popolnoma nemogoča.

MARIBORSKE NOVICE.

Dvajsetletnco umetnega delovanja obhaja v petek 26. t. m. znani priljubljeni igralec-umetnik Hinko Nučič, sedaj ravnatelj gledališča v Mariboru.

Napačno razumevana „svoboda“.

(Zanimiv slučaj izpred mariborske porote.)

Te dni je bila pred mariborsko poroto končana razprava proti 11 junakom iz župnij Sv. Tomaž (ormoški okraj) in Malanedelja (ljutomerski okraj), ki so novembra l. l. bili mnenja, da je s padcem Avstrije prenehal vsak zakon in da se lahko tudi pleni in rop. Obravnava je obsegala le en del takozvane »velike revolucije« pri Malinedelji, zakaj veliko število (11) obtožencev pride še na vrsto. Povdariti je treba takoj, da je vsa ta revolucija delo nekaterih brezvestnikov, ki so ostalo maso s podžiganjem ljudskih strasti in s klicem: »zdaj je frajhajt« zapeljali k nepremišljenim dejanjem, katerim je končno vojaštvo s par strelji v zrak napravilo nagel konec. Najprvo so posamezni oddelki skušali opleniti trgovine pri Sv. Tomažu, ko se jim ni posrečilo, dobiti blago po cenah, ki so jih sami diktirali. Ko so videli, da pri Sv. Tomažu ne opravijo mnogo, so svoj delokrog preložili k Malinedelji, kjer so se v trgovini Fr. Senčarja 5. in 6. nov. l. l. izvršili razburljivi dogodki. Večina junakov je iz občin Godemarci, Trnovci, Malanedelja itd. Kolovodja je bil 55-letni Anton Senior, poleg njega sta se odlikovala brata Anton (24 let) in Alojz Vrbnjak (33 let). Pod »vrhovnim poveljstvom« Seniorja je Alojz kot četovodja in podpoveljnik spravljat tovariše in »tren« (ženske), Anton pa, velikan po telesu, je bil »rauberhauptmann«, je nosil Seniorjevo staro sabljo in čez ramo oficirsko »feldbindo«. Obtoženi so še: 30-letni posestnik Filip Munda, 23-letni Franc Kosi, 34-letni Jakob Cajnkar, vsi iz Bodislavec, 24-letni Feliks Lajh iz Godemarc, 27 letni Anton Černjavič iz Trnovce, 22-letni Franc Kukovec iz Rakovce, 23-letni Josip Jurgec in 43-letni Alojz Krajnc. Obtoženci so imeli piko na premožnega trgovca Senčarja. Vedeli so, da ima še zaloge blaga, in so hoteli priti v njega posest. 5. nov. je stari Senior prišel k obema bratoma Vrbnjak in jih, ko sta se spočetka obotavljala, z očitkom bojazljivosti pregovoril, da sta mu pomagala. V Seniorjevem in drugih vinskih hramih se je družba, ki so jo zbrali, opila, in »črna vojska« se je, oborožena s puškami in drugimi pripravami, valila proti Malinedelji. Ob 4. uri pop. so došli pred Senčarjevo trgovino. Senčarjevi so slutili, kaj se pripravlja in so prosili pomoči pri orožništvu. Takratni postajevođa Puschauer, zagrizen renegat, pa je izjavil, da nima nobenega ukaza za postopanje in se je — skril. Roparji so šli v trgovino in zahtevali blago. Ko niso dobili, je eden udaril Senčarjevo gospo po obrazu. To je bilo znamenje za začetek predstave. Mladega Senčarjevega sina so pretepli, pa izložbah je začelo pokati, šipe so zažvenketale, okvirje so trgali iz zidov, in masa je navalila na blago v izložbah in v trgovini. Senčarjevi so zbežali v šolo. Plenenje je trajalo do nastopa noči. Nihče ni odločno nastopil proti ropanju, orožniški postajevođa je zginit v Ljutomer. Drugi dan 6. nov. so razbojniki raznesli vest, da se bliža »zeleni kader« in da so oni le predstraža. Orožnikov ni bilo na pregled, odpovedale so tudi sosedne postaje, anarhija se je širila. Plod štajercijanstva je zorel. Ljudstvo samo se nevarnosti ni zavedalo. Po prvih napadih pri Sv. Tomažu in Malinedelji so bili napadalci sami uverjeni, da so se med tem dogovorile sosednje orožniške postaje na medsebojno pomoč in vspešno organizacijo narodnih straž. Ravno Slovenija je tiste dni pokazala, da živi v njej zdrav narod in da pretežna večina obsoja holiševiško gibanje posameznih rogoviležev. Tako so mislili tudi naši uporniki okoli Male-

nedelje. Predno so svoje delo do popolnega vničanja trgovcev in plenitve bogatašev nadaljevali, so se previdno prepričali, če se ni orožništvo preko noči organiziralo na protinapad. Zlezli so v zvonik, kjer so kot bivši vojaki slutili, da bi bilo par orožnikom mogoče strahovati celo druhal spodaj na trgu. Toda preiskali so ves zvonik in cerkev — zastoj. Šli so v svoji previdnosti še dalje. Zasedli so orožniško postajo samo in sicer na jako prefrigan način. Prišli so tja z izgovorom, da branijo edino preostalega orožnika Aleša — pred napadom »zelenih kadrovcev«. Tako so se zasigurali pred morebitnim napadom, ko bodo oni sredi svojega uničujočega dela. Sploh ves aranzma tega drugega dne kaže, da ga je vodila spretna vojaška roka, in to sta bila brata Vrbnjak, eden kot »Rauberhauptmann«, drugi kot podrejeni mu »komandant«; organizator prvega dne Senjur je ta dan igral le bolj poslušnega vloge civilista. Sploh je bil ves nastop te druhal ta dan res zelo podoben »armadi zelenega kadra«, čeprav so bili sami domačini. In zopet je proti poldnevu zadonela puntarska pesem: »Le vküp, le vküp! Živela Jugoslavija, do 16. novembra popolna Freiheit!« Zaslepljeni narod je pesmi verjel, zlasti zadnjemu vzkliku, da je do 16. novembra pred vsako postavo prost, svoboden, da sme nekaznovano počenjati, kar se mu zljubi. Ker se je šlo tu za trgovca Senčarja, o katerem so vedeli, da ima zaloge, je druhal napadalcev vedno bolj naraščala. Ob 1. popoldne je bila črna vojska zbrana na lici mesta. Senčarjeva trgovina in hiša je bila zaprta. Jurišali so na vrata, na čelu jim seveda »Rauberhauptmann« in njegov »komandant«. Navalu so vrata morala kmalu odjenjati. Druhal je vdrla v trgovino, v kratkem času ni bilo spoznati, da je tu stala še kar preje »cvetoča« trgovina. Drugi oddelek je jurišal na privatno stanovanje, takozvani »Štok«. Vdrli so skozi zaprte vetrnice, potrgali okna, vrata in razdejanje, divje razdejanje se je pričelo. Sluteč, da so Senčarjevi mnogo blaga poskrili v privatnem stanovanju, so preiskali in vrgli vse, tudi posteljino, pri čemur so vničili tudi sobo učiteljice Pavlič in orodje v hiši se nahajajočega čevljarja Škrjanca. Eni so stali pri oknu in metali, kar so jim drugi donášali iz sob, ven na cesto, polno plenaželjnega ali sicer radovednega ljudstva. Tekom ene ure je bilo delo dovršeno. Nihče ni motil upornikov-plenilcev, ena sama ženica Roza Jutrša je osramotila korožce vseh mskih Malonedelčanov, ustrelila je s samokresom, ali tudi ta strah je prišel prepozno.

Ta drugi sijajni uspeh velike »revolucije« v Malinedelji naj bi bil postal odločilen za splošno res pravo revolucijo po celem ljutomerskem okraju. Izdelali so načrte za napad tudi Ljutomer samega in na črni listi so stala imena imovitih kmetov, ki imajo najdebeleje svinje, skratka, vse prelepe slovenske vinske gorice tega okraja naj bi bil vpepelil požar svobode nevarnega ljudstva. Toda med narodom samim se je obdržala misel za javni red in mir, narod je uvidel sam, da so prenapeteži med njimi zašli predaleč, da je treba val divje reke zajeziti, ustaviti. In narod sam je prevzel to nalogo takoj drugi dan. Osnovale so se krajevne narodne straže, Ljutomer se je izčistil, postal je jugoslovanski, stroj za javni red in mir je začel zopet funkcionirati. Že na večer tretjega dne so straže iz ljudstva polovile glavne rogovileže in konec je bil vseh teh revolucij. Mnogo oplenjenega blaga se je vrnilo nazaj, mnogo seveda se ga je — porazgubilo. Oškodovani trgovci Senčar trdi, da ima približno četrt milijona škode.

Glavni obtoženci priznajo svoje dejanje. Le stari Senjur noče biti več organizator velike revolucije v Malinedelji. Vso krivdo zvrta na one, ki so prvi pričeli pri Sv. Tomažu.

Obsodba.

Razprava je bila določena za tri dni. Končala pa se je že drugi dan. Ob pozni uri je predsednik izrekel razsodbo: Na podlagi krivdoreka porotnikov, ki so glavna vprašanja potrdili z 8 in 9 glasovi, se obsodijo: Senjur na 8 mesecev, brata Vrbnjak, Munda, Cajnkar, Črnjavič, Kuvec in Jurgec vsak po 7 mesecev, Kosi in Lajh po 6 mesecev težke ječe, Krajnc, ki je bil takrat

pijan, je dobil samo 14 dni zapora. Glede odškodnine so porotniki potrdili samo zneske nad 100 K. Oškodovani Senčar si bo moral svojo odškodnino iskati potem civilne pravde.

Tako je minil prvi del te »Velike revolucije v Malinedelji«. Drugi del se bo vršil v kratkem pred senatom in tretji del — blizo 100 obtožencev — se vrši za enkrati pred okrajnim sodiščem.

PTUJSKE NOVICE.

Iz Ptuja se pritožujejo slovenski gostilničarji in kavarnarji, da slovensko občinstvo le prerado zahaja v lokale, ki so znani kot nemškutarski.

653.203'74 K primanjkljaja izkazuje proračun ptujškega okr. zastopa za l. 1920. Kril se bo z dokladami.

Urbanski most, ki je bil lesen, je odnesla povodenj. Okrajni zastop je začel graditi nov most.

Iz jugoslov. dem. stranke.

Zbor JDS v Celju minoli torek je žazpravljal o občinskih volitvah v Sloveniji ter posebej v Celju in celjskem okrožju. Predsedoval je predsednik kraj. org. dr. Kalan; dr. Kukovec je podal obširno, stvarno poročilo o volilnem redu in o možnostih izida volitev. V debato so posegli dr. J. Serbec, Volavšek, Prekoršek, Pfeifer, Rebek, Vuga, Brinar, dr. Kukovec in dr. Kalan. Izvolil se je 20 člinski velični odbor za Celje. — Obširno poročilo prinejemo prihodnjič.

CELJSKE NOVICE.

Celjski odsek Savinj. družnice Slov. plan. društva priredi v soboto, dne 10. prosinca 1920 ob 20. uri v vseh gornjih prostorih Narodnega doma v Celju planinski ples.

Dramatično društvo v Celju priredi v nedeljo 28. dec. pod režijo gosp. Jos. Povheta in Ljubljane tri-dejanske burko „Sladkost rod-binskega življenja“. Začetek točno ob pol 8. uri zv. Predprodaja vstopnic pri gledališki blagajničarki in na dan predstave od 10.—12 ure pri gledališki blagajni.

Minister dr. Kramer je prišel te dni v Ljubljano in ostane čez praznike v Sloveniji. Obišče tudi rojstni kraj Trbovlje in — kakor čujemo — tudi Celje.

Malo več obzirnosti bi pač želeli od referenta, ki vodi posle namesto odstopivše stanovanjske komisije. Nezasiščano je na vsak način, da se ljudi ob današnji druginji za prevoz pohištva kar meni nič tebi nič meče iz enega stanovanja v drugo. Tako se je morda nekoč lahko delalo z vojaštvom, ne sme se pa na tak način postopati s civilnim prebivalstvom. Upamo, da bo kmalu imenovana nova komisija.

Vojak — Sokol. Častniki IV. težkega artilerijskega puka in II. artilerijske podoficirske šole so poslali po g. Dušan Todorovič-u, artilerijskem pukovniku, na mesto venca na grob prerano preminulega druga, artilerijskega majorja Draga Poža, rodom iz Rečice ob Paki, komandanta dravske haubičke divizije, Celjskemu Sokolu 500 K in 10 din. s prošnjo, da njegovega pokojnega druga majorja Draga Poža v smislu sokolskih pravil sprejme Celjski Sokol za svojega ustanovnega člana.

Za Silvestrov večer, ki ga priredi Celjski Sokol v Narodnem domu, so vse priprave v najboljšem teku. Komlični nastopi, veseloigra, petje i. t. d. Leto hočemo zaključiti dobre volje in veselih lic pozdraviti Novo leto! Na svidenje, prijatelji Celjskega Sokola!

Celjski športni klub. Kot že znano, se namerava ustanoviti v Celju športni klub, ki bo začasno v 3 odsekih gojil nogomet in lahko atletiko, tenis in zimski šport, da se zadosti velikemu zanimanju naše mladine v tej smeri. Ustanovni občni zbor bo 27. decembra 1919 ob 19 uri v hotelu »Pri Kroni.« Opozarjamo vse celjske kroge, ki se zanimajo za to mlado vejo našega javnega življenja, da se gotovo udeležijo ustanovnega občnega zbora, h kateremu so tem potom pred vsem tudi vabljeni

vse korporacije in društva, ki so bile k sestanku dne 14. nov. t. l. pismeno vabljene. Prip. odbor.

Glede celjskih mitnic je, kakor povzamemo iz poročila o občnem zboru celjske kmetijske podružnice, učitelj Levstik stavil predlog, naj se podružnica obrne na mestni svet, da se mitnice odpravijo. Poročali smo že, da je mestni svet tak sklep itak že storil in leži zdaj zadeva pri deželni vladi v Ljubljani. Toliko v pojasnilo!

Služba jetniškega zdravnika je razpisana pri okrožnem sodišču v Celju.

Dijaški kuhinji v Celju je daroval g. dr. Josip Karlovšek, odvjetnik v Celju, mesto venca pokojni gospe Ili Baševi, notarjevi soprogi v Celju.

Kdor hoče biti član Hrvatske Matice in dobiti knjige za leto 1918, naj se pri meni javi; plačati je treba 14 K. Člani Slovenske Matice plačujejo 12 K. Dr. Juro Hrašovec, Celje.

Drsališče v Celju. Sporazumno z dijaško kuhinjo v Celju prepusti za letošnje sezono g. Robert Diehl drsališče klubu naprednih slovenskih akademikov. Otvoritev 24. tm. Vstopnina za odrasle 1 K, za otroke in dijake 50 v. Čisti dobiček je namenjen polovično dijaški kuhinji, polovično fondu za obmejne knjižnice. Odbor kluba izreka g. Diehlu najsrčnejšo zahvalo in vabi vse ljubitelje športa k obilni udeležbi.

Obrtniški sestanek na Štefanovo »pri Grenadirju« je popoldne ob 4. uri in ne, kakor se je v zadnji številki pomotoma poročalo, zvečer ob 8. uri. Opozarjamo na to tovariše obrtnike in jih vabimo, da se v prav velikem številu udeležijo tega sestanka, ki bo važen ter se bo na istem razpravljalo o nujnih zadevah. Občeslovensko obrtno društvo v Celju.

Nov plišast klubok je padel iz vlaka pri barakah g. Kramarju v nedeljo, ko se je peljal iz Sv. Petra v Celje. Najditelj ga naj vrne proti nagradi v trgovini Prica & Kramar.

DNEVNE NOVICE.

Osemdesetletnico je obhajal 21. tm. monsignor Tomo Zupan, prvi in mnogoletni predsednik družbe Sv. Cirila in Metoda. Obenem obhaja mož letos 60-letnico svojega pisateljskega delovanja.

Državne lovske karte. Z dnem 31. decem. 1919 izgube veljavnost vse lovske karte, doslej izdane v območju deželne vlade za Slovenijo, ter se uvedejo nove enotne karte z veljavnostjo za tisto koledarsko leto, v katerem so izdane. Z dnem 1. januarja se uvedejo: 1. državna lovska karta, veljavna v vsem kraljestvu; taksa znaša 30 K; 2. lovska karta za lovsko-varstveno in nadzorstveno osobje, veljavna le za priprave potrebne lovske varstveno in zakonito nadzorstveno osobje in za varstveni okraj, če to osobje in obenem zakupnik ali podzakupnik lova; taksa znaša 5 K; 3. šolarska lovska karta, veljavna le za šolski revir; taksa znaša 2 K. Razen takse je plačati za posamezno karto predpisani kolek. Druge vrste lovskih kart se odpravijo.

Iz šolske službe. V službovanje na petrazrednici v Grižah sta dodeljena Alojz in Emilija Voglar. V službovanje na štirirazrednici na Dobrni je podeljen g. Albin Schmidt, doslej učitelj v Št. Pavlu pri Preboldu. Poverjenu mu je obenemčasno vodstvo šole.

Na zagrebškem vsencilišču se je habilitiral kot docent za slovensko slovstveno zgodovino prof. dr. Ivan Grafenauer.

Cene mesu. Pri odseku za prehrano v Ljubljani se je 19. tm. vršilo posvetovanje stokovnjakov glede zvišanja cen mesu, katere so zvišali zadnji čas mesarji od 12 na 14, 16 in celo 18 K. Ker so ostale cene živini v zadnjem času na isti višini, so smatrali stokovnjaki povišek 4—6 K na vsak način kot previsok. Z ozirom na znižanje cen kožam bi bilo upravičljivo kvečemu zvišanje cen mesu za 150—170 K pri kg. Deželna vlada je sporazumno z odsekom za prehrano zaključila: 1. da se določijo za vsa večja konsumna središča prodajne cene za meso, ki stopijo takoj v veljavo; 2) da se prekoračenje teh cen strogo kaznuje z zaporom, globo in zaplenbo blaga; 3. da se proti mesarjem, ki bi po teh odredbah prenehali z obratovanjem, postopa po obrtnem redu, se jim odvzame obrtna pravica in se jim zasežejo obratni prostori.

Generale kliče na pomoč mariborska klerikalna »Straža« proti demokratični vladi v Beogradu, ker ji je drugih argumentov zmanjkalo. Generaloberst Sarkotič, ki je kot bivši deželni glavar v Sarajevem v imenu nemštva zatiral vse, kar je jugoslovansko, kateremu pa se je seveda sarajevski nadškof Stadler vedno globoko klanjal, je v nekem dunajskem listu skrpuclal par stavkov proti sedajni vladi v Beogradu. In ljuba naša prijateljica se je oberoč poprijela tega zmašila ter ga servira svojim častitim in nečastitim ovčicam kot najpristnejšega ljufomerčana, dasi je v resnici limonada najslabše vrste. Daleč so prišli gospodje klerikalci, da se morajo v boju proti demokratom posluževati že degeneriranih avstrijskih generalov.

Kdor izmed vojakov, vrnivših se iz italijanskega ujetništva, bi vedel kaj o Albinu Kupcu, ki je služil pri 87. pešpolku, 16. polj. stot., 4. bat., voj. pošta 34, in je bil ranjen ter ujet 20. avg. 1915 na planoti Doberdo, naj poroča o njem na naslov: Alojz Kupec, Sv. Pavel v Sav. dol. Stroški se mu povrnejo in dobi tudi nagrado.

IZDELAVO KLIŠEJEV

v vseh tehnikah in množinah, solidno in brzo, prevzema novotvorjena, moderno opremljena **Cinkografija Vereš in drug, Zagreb,** :: Marovska ulica 21. ::

DOPISI.

V Št. Petru v Sav. dolini priredi tamkajšnja požarna bramba »Božičnico« v nedeljo, dne 28. tm. z mnogobrojnim sporedom v prostorih gostilne g. Petra Žgank. Pričetek ob 19. uri zvečer. Obilne udeležbe pričakuje odbor.

Sv. Pavel pri Preboldu. Javna knjižnica priredi 26. tm. zabavni večer v gornjih prostorih g. Vedenika. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Konjic. Marsikaj človek doživi, če potuje iz kraja v kraj. Da pa se mi zgori kaj takega, kakor te dni v Konjicah, bi ne verjel. Pridem v kavarno — zdi se mi, da se imenuje Evers —, na mojo slovensko zahtevo me nočejo razumeti in me celo zasmehljivo zavrnejo, da v Konjicah ni treba znati slovensko. Neverjetno, da je to mogoče danes, leto dni po prevratu. Da si Konjicani pustijo to dopasti, ne razumem. Kaj res nimajo toliko poguma, da bi v edini konjiški kavarni zahtevali slovensko občevanje, oziroma vsaj postrežbo na slovensko zahtevo? Še v mariborskih kavarnah sem na slovensko zahtevo povsod postrežen, pa si naj pustim kaj takega nuditi v slovenskih Konjicah? Popotnik.

Slov. Bistrica. Čitalnična prireditev je zopet krásno uspela. Občinstvo je igro Deseti brat v soboto in nedeljo tako številno posetilo, da je bila dvorana vedno nabito polna. Igralci so svoje naloge vsi časno izpolnili in želi zato tudi zasluženo priznanje. Posebno pohvalno je treba omentirati požrtvovalne sotrudnike s Pragerskega. Zeleti je le, da Čitalnica še naprej izrablja svoje zmogljive člane. In tako vrši važno kulturno delo v Slov. Bistrici, ki se sedaj tako lepo razvija. Pa kmalu zopet na svidenje!

TRGOVINA, ORBT IN NARODNO GOSPODARSTVO

Pozor pred ponarejenimi kolkami! Na Dunaju so prišli na sled nekemu Neufeldu, ki je ponarejal kolke za kolkovanje tisočkronskih bankovcev. Domneva se, da so se falzifikati izdelali v Zagrebu. Čeravno ni verjetno, da bi bilo v prometu že kaj denarja s takimi ponarejenimi kolkami in je Neufeld že aretiran, se vendar občinstvo že sedaj opozarja na te falzifikate s prošnjo, naj bo previdno pri sprejemanju tisočakov, došlih iz inozemstva in iz Hrvatske. Falzifikati so risani še precej dobro, prepoznajo se pa od pravih kolkov na prvi hib po dosti bledejših, nekam zabrisanih in izpranih barvah. Hrvatski napis »Kraljevstvo Srba-Hrvata-Slovenaca«, ki ga nosijo ti falzifikati, ni tako jasek kakor na pristnih kolkah. Isto velja glede okraskov okoli modrega oboda in glede trakov, ki obrobliajo sliko. Okraski se tudi v risbi niso posrečili in so dosti manj razločni in ne tako živo modrorumeni pisani.

Oredba proti draginji. Minister za prehrano in obnovno zemljo g. Bukšeg je dobil od vlade kredita 50 milijonov dinar-

jev za pobijanje draginje. V Beogradu in po celi državi se upelje velika akcija za pobijanje draginje.

Uspehi kolkovanja bankovcev — zdi se — ne bo takšen, kakor se je prvotno pričakovalo. Ker so razni agenti in spekulant izza žigosanja vtihotali ogromne množine bankovcev v našo državo, se je mislilo, da bo pri kolkovanju najmanj za 10 milijard bankovcev, torej za blizu 4 milijarde več nego pri žigosanju. Po dozdajnih poročilih iz raznih delov države pa izhaja, da temu ni tako. V celem okrožju zagrebške podružnice avstro-ogrskje banke n. pr. se je kolkovato samo za pol milijarde kron bankovcev, računalo pa se je na trikrat več. Da bi ljudje denar doma skrivali, o tem ni govora; ampak so kmetje prinesli vse, kar kdo ima. Opazilo pa se je, da ni med kmeti več toliko denarja, kakor ga je bilo ob času žigosanja. Vtaknili so ga v blago za obleke, v obutev, v kmetijsko orodje, v popravilo hiš in zboljšanje kmetij itd. V finančnih krogih pa tudi domnevajo, da je veliko našega denarja v inozemstvu. Čujemo, da po dosedanji presoji kolkovanja v naši državi ne bo niti za 6 milijard kron bankovcev.

Prepovedan izvoz tujih valut. Minister financ je odredil: Prepovedan je izvoz iz kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev: a) francoskih frankov v svoti preko 1000 (entisoč frankov); b) angleških funtov šterlingov več kot 30 (trideset) funtov; c) ameriških dolarjev več kot 100 (sto) dolarjev; d) švicarskih frankov več kot 600 (šeststo) frankov. Ako iznosi potnik denar različnih navedenih vrst, skupna svota ne sme prekoračiti enega tisoča francoskih frankov. Računa se en funt šterling trideset, dolar deset, švicarski frank 160 francoskih frankov. Vsakomur, kateri bi skušal prenesti preko meje iz našega kraljestva večjo kakor navedeno svoto tujega denarja, se množina, katera prekorači svote navedene v točkah a) do c), zapleni v korist državne blagajne. Z dotičnikom se postopa kakor s tihotalpci.

Laška lira je zadnje dni na borzi silno padla. Dne 19. tm. je bil kurz 6'50, pa še za to ceno je ni hotel nihče kupiti.

Kmetijsko zbornico so zahtevali pristaši Samostojne kmetijske stranke na svojem zborovanju 23. novembra v Ljubljani. Zbornica bi se naj ustanovila po načinu, kakor že obstojajo trgovske in obrtne zbornice, v varstvo kmetijskih interesov. Povdariti moramo, da je Demokratska stranka isto zahtevo že poprej zastopala.

Trgovinska zveza z Anglijo. Trgovske in industrijalne tvrdke, ki se zanimajo za uvoz raznovrstnega blaga iz Anglije, dobe naslove angleških trgovskih in industrijalnih tvrdk pri britski legaciji v Beogradu. Prošnje za naslove naslovljene na Légation de Sa Majesté Britannique Beograd, je vložiti pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani.

RAZNE VESTI.

Uboj ob priliki kolkovanja. Iz Zemuna poročajo: Pred nekaj dnevi se je vračal kmet iz Zemunske Bežanije, ki je nosil v Zemun denar na kolkovanje, na svoj dom. Drugo jutro so našli blizu njegove vasi njegovo telo brez glave. Neznani razbojniki so ga napadli, ubili in oropali denar. Sodi se, da je imel čez milijon kron.

Najslavnejši italijanski zvezdoslovec Ilija Millosevich (Milošević) v Rimu je te dni umrl. Njegovi predniki so bili Jugoslovani iz Dobrote pri Kotoru, on sam se je rodil na Beneškem.

Velike množine ameriškega blaga, ki se nahaja v Franciji, bodo nakupljene za našo državo po jako ugodnih pogojih.

Strašna beda vlada v vzhodni Galiciji. Do 200 000 ljudi umira lakote. Pegavica zahteva vsak dan 300 žrtev.

Glasovanje o državni obliki v Nemčiji hoče imeti Hindenburg. Narod naj odloči, ali hoče cesarstvo ali republiko. Če bi se narod odločil za cesarstvo, bi zasedel prestol bivši prestolonaslednik.

Prvi slučaj ženitve katoliškega duhovnika v naši državi se je zgodil pred nekaj tedni pri Reki, kjer je duhovnik Niko Petrič poročil gđčo. Zorko Grgič.

150 hektarjev gozda so posekali v okolici Dunaja dunajski prebivalci zaradi pomanjkanja kuriva.

15 000 dunajskih otrok prevzame v oskrbo italijanski Rdeči križ in jih nastani v okolici Rima.

Bojeviti škof je vsekakor angleški škof Mc. Laglen iz Clermonta v južni Afriki, ki je poslal nekemu angleškemu športnemu listu oglas, v katerem pozivlja vse druge škofe na rokoborbo. Skupiček, ki bi se dosegel pri takih javnih nastopih, bi se porabil za pohabljenje vojske. Vsaj namen je plemenit.

Zadnja poročila

Oškodnina za ladje v Scapaflowu.

Pariz, 23. dec. (LDU.) Vrhovni svet se je danes bavil z oškodninskimi vprašanjem za nemške ladje, ki so bile internirane v Scapaflowu in so jih Nemci potopili. Angleška delegacija je že dobila navodila iz Londona. Določena je tudi svota, ki se bo od Nemčije zahtevala.

Proti ruskim boljševikom.

Pariz, 23. dec. (LDU.) Iz Odese se poroča, da je vojni svet Djenikinove armade sklenil, pooblastiti južnorusko vlado, da stopi v stik z vladami vseh obmejnih držav v svrhu skupnega nastopa proti boljševikom.

Moskva, 23. dec. (LDU.) Angleži so zopet zavzeli Baku in Batum.

Ustavljene vlaki na Ogrskem.

Budimpešta, 23. dec. (LDU.) Z ozirom na pomanjkanje premoga bo tudi južna železnica ustavila ves osebni promet na vseh svojih progah na Ogrskem od 24. dec. do 1. jan.

Avstrijski ujetniki se vrnejo iz Francije.

Amsterdam, 23. dec. (LDU.) »Allgemein Handelsbladet« poroča iz Lyona: Koncem meseca se prično prevažati iz Francoske avstrijski vojni ujetniki v domovino.

Papež obolel.

Berlin, 23. dec. (LDU.) »Lokalanzeiger« poroča, da je papež lahko obolel. Ker so mu zdravniki priporočali, naj se varuje, je odpovedal več avdijenc.

Prijeta mati Trockega.

Pariz, 23. dec. (LDU.) »Deutsche Allgemeine Zeitung« poroča iz Basla: Kakor javljajo iz Varšave, so prijeli Trockijevo mater v Batumu in prepekljali v Novorosijsk. Našli so pri njej obsežno korespondenco sina z nekim političnim voditeljem. Mati priznava, da je bila poverjena s posebno misijo za Transkavkazijo.

Nittijevo priznanje glede Reke.

Rim, 22. dec. (LDU.) »Agenzia Stefani« poroča: Italijanska zbornica je zaključila debato o proračunskem provizoriju. Min. predsednik Nitti je izjavil, da ima reš-o vprašanje za Italijo le moralčen, ne pa gospodarski pomen. Zavezniki Italiji niso delali težkoč. Velika večina reškega prebivalstva se je izjavila za predloge italijanske vlade.

Amerika za prehrano Evrope.

Londen, 23. dec. (LDU.) »Times« poročajo iz Njujorka: Državni tajnik Glace je prosil kongres, naj dovoli za izplačevanje obresti zaveznikom danih posojil odloga za 2—3 leta, da si trgovina opomore. Dalje je odločno zahteval, naj se pošljejo živila stradajočemu prebivalstvu v Evropi, zlasti v Avstriji in Poljski. Angleška je Zedinjene države obvestila, da je pripravljena, udeleževati se pomožne akcije za Avstrijo.

Obtoženi ljudski komisarji na Ogrskem.

Budimpešta, 23. dec. (LDU.) Državno pravdnštvo je vložilo obtožbo proti petero ljudskim komisarjem zaradi navajanja k umoru.

Čitajte najprej ilustrovani cenik tvrdke H. Suttner, Ljubljana št. 983, predno si kupite uro. Ta cenik Vam bo zaščita proti škodi in jezi zaradi slabih bazardnih ur, in Vam pokaže, kako se more dobro in vendar ceno kupiti. Ta cenik Vam svetuje glede res dobrih ur specijalne znamke »Iko« iz lastne tvornice v Švici, pa tudi drugih dobrih ur, verižic, prstanov, uhanov, daril za krst in sveto birno ter vseh ostalih zlatih in srebrnih predmetov. Pa tudi druge potrebščine n. pr. škarje, nože, britve, doze za cigarete, nažgalce, denarnice itd.

FR. ROŠ:

Junaki naših dni.

Ravno leto dni je, kar je umrl stari Glattfisch in zapustil sinu svoje znatno premoženje, srečno priverženo v štirih vojnih letih, za katera je bil do smrti Bogu hvaležen. Mirno in brez posebnih bolečin je izpustil dušo, kakor da je sploh ni imel več v zadnjih letih. Sin Hans pa je bil bolj vesel lepših tisočakov, kakor pa neutolajšljiv za očetom in je brez daljšega preudarjanja sklenil, da živi z njihovo pomočjo dalje. Nkdo ga ne bo prigovarjal k delu, lahko bo lenaril in postopal. Oče, siromak, se je dovolj potrudil zanj, da mu olajša butaro življenja. Vse dni mu bo hvaležen, da mu je odvzel kelih naporov, ki je šel za vselej mimo. Živel bo v tem mestu dalje, včasih pojde za šalo pogledat kam drugam. Tako naj mine čas, ki ga bo znal po potrebi osladiti zdajzdaj. Jasno načrtana je ležala pot pred njim in bil je v resnici vesel in navdušen lepega pogleda nanjo.

Bil pa je v vsem praktičen človek in to je pokazal zlasti v sledečem slučaju. Na zunaj, za svet je hotel biti človek, kakor je silno mnogo takih, ki omahujejo pod težo svoje nepremožnosti in vojnih razmer, igrajo torej najneznatnejšo vlogo. Da bi namreč svet ne izvedel o njegovem lepem bogastvu, se ni izselil iz uboge podstrešne izbe, kjer je živel in umrl njegov oče najboljšega spomina, dasi je bila ozka in nizka, bolj podobna šhrambi za karkoli, zbita iz škripajočih desk, z razgledom v streho onkraj globoke ulice in v košček neba, ki v sebi še nikoli ni obsegel solнца. Hans pa je bil precejšnjega, izborno zdravega telesa in dalekosežnih rok. Pripovedovala je baie nekoč gospodinja, gluha, slepa in bogaboječa ženska, da je moral odpreti okno ali duri, kadar je nameraval sleči ali obleči sukno. Gotovo pa je, da je bilo v sobi prostora edino omari, postelji in stanovalcu na njej.

Prišel je konec vojne in z njim preobrat vsega pri nas. Hans Glattfisch takega izida ni pričakoval, kajti vselej je bil najboljši, najzanesljivejši patrijot, ki je iz samiega patriotizma in oboževanja vsega nemškega zatajil tudi svoj narod; pa tudi iz enostavnega vzroka, ker se je pač obnašal po vladajočem vremenu. Tako je namreč živel udobno in je imel ugled povsod, kjer ga je potreboval za osiguranje lastnega obstoja. Bil je vselej na mestu, kadar je bilo treba v Južni Štajerski s pomočjo kamenja in gorjača širiti kulturo više stoječega, gospodujočega naroda, ki je za svojo veliko bodočnost potreboval tujekravnega naraščaja in most do Adrije. Glattfisch je sčasoma celo zasovražil domače ljudstvo, ker se je drznilo tako dolgo upirati se blagohotnim namenom vsesilnega Nemštva, ki mu je sam Bog poveril cilj, da se razprostre po vsej božji krogli. Drugače pa je bil naš junak slovenskega rodu in imena, dasi se poslednje pri njem ne bi opazilo na prvi pogled. Poleg tega pa nemščine ni govoril brez težkoč, čitanje pa mu je donajalo samo trud in preglavico.

Kakor že rečeno, je bil značajan patrijot, vendar ne v tako silni meri, da bi skušal žrtvovati življenje za sveto stvar. Komaj da je pogledal na fronto, pa ga je že potegnili iz nevarnosti v bolnice in odtod domov k očetu in sicer največ iz vzroka, ker se tam ni počutil povsem življenja varnega, pa tudi iz lenobe in komoditete, ki jo je grozno pogrešal. Vendar je tudi v zadledju iskreno želel, da bi drugi opravili vse potrebno kar najbolj dobro tudi brez njegove malenkostne navzočnosti.

A to se ni zgodilo. Prišlo je celo tako daleč, da so se držno dvignili mali in izkoriščani in si ustvarili svobodno državo. Hansu Glattfischu je tiste dneve primanjkovalo sape, ves izgubljen in zmeden je taval po mestu in ni mogel razumeti.

— Izdajstvo! je ponavljal sam pri sebi in kogar je srečal z vedrim obrazom, pogledal ga je divje in sovražno in pljunil bi mu bil v obraz, veleizdajalcu.

Zazdela se mu je včasih, da se mora vsak hip zrušiti nebo, da pokoplje pod seboj vse to novo. Sčasoma pa je razumeval bolj in bolj, da se bo treba slednjič le udati in tako je postal državljan nove države. Nemštvo je ležalo srto na tleh in brezpogojno prosilo milosti. Njegovi stebri na naši

zemlji so se podrli v nemoč, mnogi so se vračali tjakaj, odkoder jih je nekoč prineslo veliko poslanstvo.

— Treba bo plavati tudi sedaj s tokom časa, si je izračunal Hans Glattfisch in je nenadoma sklenil, da je postal zopet Slovenec in še celo Jugoslovan in da piše svoje ime odslej taklo, kakor so je pisali njegovi predniki Kladviči. Tako Glattfisch ni mogel preboleti izgube Avstrije in je z njo vred žalostno poginil.

— Zdravo, Ivan Kladvič!, nič več Heil, Hans Glattfisch!, se je nasmejaval premeteno in veselo in se je sam začudil, kako lahko je našel izhod iz te nevarne krize.

Čas pa je drvel z divjo silo preko vsega in nam nametaval problem za problemom. Marsikdo je pričel nervozno razmišljati stvari, za katere včasih ni premogel niti betvice zanimanja. Vedno več se je govorilo o boljševikih, ki baje živijo od samih pobojev in tatvin in so nekaki moderni Huni, kakor so pisali časopisi.

— To ni nobeno prenaporno, niti nehvaležno delo, je dognal Ivan Kladvič in se je takoj sprijaznil z novimi idejami. Vendar ga je včasih nadlegoval strah, kaj bi se zgodilo z njegovim denarjem, če ga izsledijo taki bratci. Treba ga bo o pravem času skriti, zakopati in boljševizem mu prinese še novega bogastva pri delitvi plena. Ta nova vera bi bila obenem gotovo tudi prav izborna kupčija, dobiček lep.

Nekoč je šel med socialiste in poslušal njihove govore. Vsega ni razumel, ker z lastnimi mislimi ni mogel slediti izvajanjem govornikov. Lovil in opotekal se je za njimi, zaostajal in se mučil, dokler se ni naveličal in se po prstih izmuzal iz hiše. Razumel je vendar toliko, da bo treba vzeti denar bogatašem, ki zdravi lenarijo in se z njim pomaga delavcem in njih bolnim, stradajočim rodbinam. Samo kdor dela, naj živi, a živi naj človeku in ne sužnju primerno.

— Kaj, če bi nekoč res zmagali socialisti, si je mislil in se je zbal. Poberejo mu denar in ga poženejo morda v rudnike, da se tam žalostno muči do konca dni. Zasovražil je to neprijazno misel in z njo vred one, ki so jo oznanjali.

Sledil je dolg teden resnega, temeljitega premišljevanja, dokler ga ni k sreči ugoden slučaj sijajno izvozil iz vse zadrege in nesklepnosti. Nagibalo ga je namreč k spoznanju, da je bogastvo v teh kritičnih časih pravzaprav nepotrebno, takorekoč od danes do jutri. Valuta se utegne hudo spremeniti, boljševizem je na pohodu. Lahko mu zapleni ali izmakne premoženje kak lump, katerih vrste se zdaj silno in neverjetno množijo, ker iščejo dobrega, z malimi žrtvami pridobljivega zaslužka. Delo je namreč že zadnji izhod zdaj in je že nekaj banalnega, obrabljenega, smešnega. Tako je postal naš junak manj in manj vesel kapitala in napadale so ga že skrajno obupne misli:

— Razdelil bi si premoženje na vse leto. Petnajst tisočakov bi še žele prišlo na mesec in z njimi bi živel preimenitno. Za ta čas bi si kupil lepo žensko, izselil bi se v primerne prostore in si ne odrekel ničesar omamljivega, sijajnega. Ko bo zaklad izčrpan, pa naj pridejo boljševiki, da se jim pridružim in si priskrbim delež pri plenu za nadaljevanje brezskrbnega življenja.

Ta misel pa je ostala samo utrinek razretega razpoloženja in prenapetega razglabljanja. Izvršil je ni, kar je pa zasluga edino le morda usode, ki mu je v odločilnem trenutku naklonila gospoda Heinza Schuhwicha. Ta je bil po poklicu in premoženju graščak, drugače pa zdaj socialist in internacijalec, ki je s svojim imenom neoporečno dokazal pristno nemški izvor Šubicev. Vselej je bil izrazit Všenemec in poznala sta se izza pobijanja šip in pretepanja mirnih Slovencev, kjer je Kladvič parkrat nastopil v njegovem oddelku in obrnil njegovo pozornost nase, to se pravi na svoje krepke roke in mojsterske lučaje. Takrat je bil on še samo trgovec, pa je s srečno špekulacijo obogatel do graščaka.

Zdaj sta se pa slučajno srečala in se prijazno razgovorila, kakor še nikoli preje. Stiska časa je pač silna in ljudje, ki so padli s prestolov na trda tla, se iščejo med seboj, ker jim je tesno v nesrečnih dušah in ker so jim silno neprijetne nove vloge.

Prihodnji dan ga je Kladvič obiskal v graščini izven mesta, kamor ga je bil povabil. Občudoval je krasne nasade, vodomet, masivno grajsko splotje, nedavno razkošno prenovljeno. Graščak ga je sprejel izvanredno prijazno, da mu je zavest kar plavala v sreči in ugledu pred samim seboj. Peljal ga je na svoji desnici celo, ga parkrat potrepljal po rami in dobrovoljno mrmral z debelim, nekam kakor v trebuh pogreznjenim globokim glasom. Bil je nizek in zaokroženih oblik, nos in lica rdeče prevlečena, oči drobne in hitre, kakor nemirne živalice, miške na primer, ki iščejo, da bi planile na mastno slanino, ugodno kupčijo. Včasih pa se je tudi zasvetilo v njih kakor kruto užaljen ponos, zavraten, pomilovalen posmeh in omalovaževanje, zagrizenost; to se je zgodilo zlasti ob pogovorih o sedanjih političnih razmerah.

Prišla sta slednjič v neko prostorno, toplo zakurjeno sobo, pogreznjeno v mrak, čeprav je bil zunaj še dober dan. Schuhwichs je privel električne luči, da je kar zablestelo v dvorani. Ob stenah so visele velike slike cesarja Viljema, Hindenburga, Friderika in mnogih drugih prezastuženih veličin, vse v imenitnih okvirjih. Ivan Kladvič se je sprva prestrašil, pa se je takoj spet pomiril, ko se je spomnil, da živi v državi, ki reže vsem beli kolač kulture in človekoljubja in je torej skrajno smešen vsak strah.

— Najraje prebivam v tej sobi, je pravil graščak. Sedim v naslonjaču in se poglabljam v veliko prošlost našega naroda, naše kulture. Saj se še spominjate lepih dni, ko je naša sila slavila orgije v teh krajih, ko smo razbili vse, kar nam je bilo nasprotnik, ko smo bili mnogim v trepet. Imeli smo može, junake, pogledjte jih! Dostikrat se razjočem, tako težko prenašam bridko sedanjost, ki jih je vrgla s prestolov. Ali vsi ti še živijo in še vedno gojim upanje, ki daje še smisel našemu življenju sedaj. Dvignili se bodo iz ponižanja in sramote, silni se vrnejo; da sterejo v prah, kar je novega in upornega. Deutschland über alles...

Schuhwichs je bil truden govorenja in si je z obsežnim robcem obrisal obraz, ki se je svetil v znoju kakor baklja. Nastala je grobna tišina in Kladviča se je polastila neka svečanost. Tedaj je prilezel v dvorano ostuden pes, star in slinast mops, garjev po redko zaraslem telesu. Gospodar ga je božal s tolsto roko in neprestano ljubeče izgovarjal njegovo ime: »Bindiš«. Potem je povedal zanimivo zgodbo o bratu tega mopsa, ki ga je moral odati padarju in sicer samo radi njegovega imena, ki se mu v teh časih ni zdelo več aktualno. Pes je bil namreč »Soci« in je bil baje popolnoma vreden svojega vrlega, še živečega brata.

— Da, tako je uboga žival postala nedolžna žrtev vladajočih nezdravih razmer. Pa tudi »Bindiš« je revček, že par dni je nekam truden in bolan, nekaka tajna, nezdrava melanholija ga muči. Samo v oči mu pogledjte, siromaku. Še danes pride zdravnik. Drag spomin na brata mi je in moram si ga ohraniti. Veste, moj brat, saj ste ga poznali, je bil tako neumen, da se je izselil v Avstrijo. Bal se je, da ga kažnujejo, ker je svoječasno spravil mnogo teh lumpov v ječe. Lahko bi bil ostal tu brez škode, saj se tudi meni ni zgodilo ničesar hudega. On pa je šel in ta dva psa mi je pustil v spomin. Prenehaj je, da poišče robec in ko je srečno in glasno opravil, je nadaljeval v solzah onemogle jeze:

— Tako se je zgodilo, da sem moral slednjič postati socialni demokrat, to se pravi, na zunaj vsaj. Eden izmed družbe, ki sem jo nekoč tako silno sovražil. Zdaj pa so to gospodje, razvajeni in nervozni so, bognekdaj žalbesede! Ali ni druge pomoči, če hočem, da se vzdržim na površini. Vendar sem še vselej najprvo Nemec, potem še dolgo ničesar in konečno vsaj na videz socialist in sicer mednarodn. To se pravi, narodnost ne igra nobene vloge, nikomur ni na poti, obdrži jo! Edina rešitev za spodnještajerske Nemce je, da se držimo socijalnih demokratov, kajti samo oni nas puščajo do besede. Mi moramo priti do neke moči. Če želite do večine, pa vsaj do odločilne besede v stranki in žnjo v državi. Domačini v njej nam ne bodo nagajali, ker so mednarodni. To moj načrt, ki je pa velika tajnost in mi torej obljubite, da strogo molčite. Veste, v okvirju

države bomo še najuspešneje delali proti njej. Treba je, da se na katerikoli način ohranimo in pripravimo na čas, ko bo prišel čez Evropo drug veter in nam vrnil izgubljene pravice.

— V resnici je pristavil Kladvič navdušen in omamljen in je dvignil roko. Na svetih, pranjemških tleh živimo. Še vedno živijo Villem, Hindenburg in nemški Bog, ki ne sme zapustiti izvoljenega svojega ljudstva v nesreči.

— Naj živijo! je kakor v ekstazi skoro zakričal Schuhwichs in dvignil čašo. Zažvenketala sta kozarca in zadonelo je mogočno in neustrašeno po dvorani:

— Heil, Heil!

Potem je gospod graščak podajal še nadaljne nazore iz svoje zakladnice.

— Boljševizem prodre gotovo tudi k nam in nam bo dobrodošel zaveznik. Gorje pa onim, ki ne bodo z njimi! Nam se seveda ni bati ničesar. Kapital se vzame samo nasprotnikom. Nam pa ostane vse in še nagrado dobimo ob delitvi.

Zdaj je Kladvič pojasnil svoj položaj v kratkih, jasnih obrisih. Graščak je bil prvi človek, kateremu je zaupal resnico o podedovanem denarju. Končno si je dovolil opazko, ki je bila gotovo popolnoma na mestu:

— Jasno zdaj razumevam boljševizem. A komu naj bi se vzel kapital, če bi bili na primer vsi ljudje boljševiki? Dovolite, da uljudno vprašam...

— Potem, hm, potem je stvar kočljiva, neutemeljena, neizvedljiva. Pa to se ne bo zgodilo, ker se ne sme. Ljudje so namreč prebedasti, ali kakor se pravi po njihovem: prepošteni. In tako dolgo niti čakali ne bomo, da ves svet spreobrnemo in zase pridobimo. Da le premoremo neobhodno potrebno silo, ki nam podvrže vsako nasprotje. Potem si razdelimo vso zemljo in njene ugodnosti. Temeljito sem se bavil s temi problemi. Le nič strahu, gospod Glattfisch!

Kladviču se je veselo razpotegnul obraz in se je spoštljivo zahvalil gospodu graščaku.

Srebrno sta zazvenela kozarca in v hipu sta bila prazna. Tedaj je Schuhwichs objel Kladviča s kratkimi mesnatimi rokami in potegnul njegovo glavo k sebi. Poljubil ga je na obe strani prísrečno in vroče, da se je v njem kar vse razlezlo in raztopilo v toploti in nebeški sreči.

— Heil Dirl je vzplamenel graščak in pila sta bratovščino. Znova sta se poljubila, da je završelo in zacmokalo v dvorani. Kladvič je medtem pogledal Viljema, visečega na steni in zazdela se mu je, da je dvignil in razprostrl roke k blagoslovu.

Mops je tiho sedel na tleh in žalost mu je plakala iz solzlih oči. Ves čas je opazoval svečani akt in se ni ganil. Zdaj se je gospodar sklonil k njemu in v svoji ljudomilosti ga je iskreno poljubil prav tja na slinasti gobček.

— Melanholija se ga je polastila, nedolžne živalice. Kdo ga ne bi mogel imeti rad, ki ima srce v prsih? Saj naposled sam niti kriv ni, da je pes in še mops povrh.

Nato je segel gostu v roko. Zašumelo je še poslednji poljub in razšla sta se, da se v kratkem spet snideta. Kladvič si je z rokavom obrisal usta, ker se je bal garij in pasje melanholije. V srcu pa mu je gorelo kakor nov, ponosen ogenj. Sveto in neomajno je bilo takrat v njem sklenjeno, da je odslej socialist z vsakim migljajem telesa.

Zato je doma poiskal frankfurtarski trato, ki mu je nekdaž krasil klobuk. Odstrigel je črni in žolti rob, kar pa je bilo rdečega, je vtaknil v gumbnico in je bil srecen barve in samega sebe.

Kakor prerod v novo življenje je prišlo vanj in jasno je zmeril vso lepo bodočnost pred seboj. Trden in smel korak vanjo, pa je vsa pridobljena. Treba je poznati samo tok časa in iti z njim kamorkoli. Sijajno plačilo ne izostane. — Kdo je še in kje je, ki bi ne imel spoštovanja in priznanja zanj? Zanj, ki je na svetli in gladki poti, ki gre do cilja brez napornih klancev?

Ker pa je bil mednarodnega prepričanja, je postal isti dan zopet Hans Glattfisch.

Garje se ga niso prijele in tudi mopsa je — hvala Bogu — zapustila melanholija, kar dokazuje z neumornim mahanjem pristriženega repa. Ravno-

Vesele praznike in srečno novo leto

želi vsem p. n. odjemalcem in se priporoča še za nadaljno naklonjenost
Zaloga „Delniške pivovarne Laško“ v Celju.
J. Plahuša, vodja zaloge.

tako se tudi njegov vrli gospodar veseli čvrstega zdravja.

Hans Glattfisch pa bo tudi našel srečo, ki jo zasluži. Ženi se in baje se mu obeta milijonarka. Drugače pa se do danes ni spremenil. Ostal je samemu sebi in svojim nazorom zvest.

Družinski večer priredi krajevna organizacija NSS na Silvestrovo v hotelu »pri Kroni«. Prijatelji in somišljeniki se uljudno vabijo k obilnemu obisku. — Odbor. 1664 1

Hotel pri Kroni

Izvrstna vina, vedno sveže pivo in vsak čas topla in mrzla jedila.

Sprejemajo se tudi abonementi.

Na razpolago so tudi konjski hlevi.

Za obilen obisk se priporoča

1665 2-1 **Adolf Kovač**

Pristna domača vina

novo po **K 12**—, staro po **K 18**—
toči **gostilna Kandušer**,
1660 Prešernova ulica 20. 3-1

Karbidne svetilke in okrogli gorivci

se dobijo pri tvrdki **Konrad Potzner**, kleparski mojster, Celje, Ašker-1665 čeva (Vrtna) ulica. 3-1

Sprejme se več dobrih mizarjskih pomočnikov pri Baumgartnerju v Velenju. 1642 3-2

Še dobro ohranjeni lovski voz se po nizki ceni proda. Vpraša se v Gaberjih 41 gostilna Zöchling. 1655 2-1

Družabnika, s primernim kapitalom za dobro vpeljeno trgovino s špecerijskim blagom se išče. Naslov pove upravnistvo do 27. decembra. 1656 1

Prodajam 2 leti staro **brejo telico**. Več se izve v gostilni Branibor v Celju. 6163 1

Kolofonija I^a,
ricinovo olje,
terpentin,
glicerin,

sveže v zalogi
1662 2-1 drogerija

„Sanitas“ Celje.

Karol Loibner, Celje

priporoča

špecerijsko blago ter vsakovrstne barve za obleke, s katerimi si lahko vsakdo barva vsakovrstno blago sam.

243 104-79

Sobo ako mogoče tudi hrano išče samostojna deklica, katera je čez dan službeno zaposlena. Po možnosti prispeva z živim. Naslov v upravnistvu. 1652 3-2

Kupujem okrogel les za žago,

na štoru ali na žago spravljen ali drugače po dogovoru. 1474 10-4
M. Vrečko, Polzela.

Sedlarska in tapetarska delavnica

Iv. Strelec

245 104-76
Celje, Samostanska ulica št. 16.

Stole, žimnice, razno pohištvo in tapetniške izdelke ima v zalozbi:

287 156-25 **Marija Baumgartner**
Gospoška ulica 25.

Naročila se izvršujejo točno in solidno.

GOSTILNA „BRANIBOR“

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuh njo.

Za obilni obisk se priporoča

244 104-76 **A. Robek.**

Izdela se vse vrste čevljev od priprostih do najfinejših po dnevni cenah 46 104-91

Rud. Zontič
Celje (blizu kolodvora)

Kocenova ulica št. 2.

Strniščno repo in rdečo čebulo

kupuje katerakoli tovarna stanica na vagone. Ponudbe z naznačbo cene na **H. Novak**, Zagreb, Maksimirska c. 64. 1639 3-2

Pozor! Trgovci in gostilničarji!
Vrzite vsacega tujega agenta iz hiše!

Domača tvrdka

Ivan Ferlež v Celju

Narodni dom, dobavlja po najnižjih cenah

I^a domačo slivovko, slanino, mast in prekajeno meso, vse špecerijsko in kolonijalno blago, I^a kremo za čevlje, vse vrste barve itd. itd.

Ceniki na zahtevo!

1657 1

Naprodaj:

svinje, mladi marjasec, sedlo, sodi, baloni od 20—40 l, zidani štedilnik, koža za čevlje ter staro železo. Vpraša se v Medlogu 14 (Forstmlin). 1645 2-2

Uradnik ali uradnica

vešč v vseh pisarniških poslih se sprejme. Pogoj: jugoslovanska narodnost. Prednost imajo osebe s prakso v lesni trgovini. Nastop takoj. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe, obložene s prepisom spričeval prosimo poslati na: »SAVINJA«, društvo lesnih industričev v Celju. Poštni predal št. 1. 1648 2-2

Učenca

za trgovino z mešanim blagom, zanesljivega, krepkega, iz poštene hiše, z dobrimi spričevali sprejme tvrdka **Berlisg, Žetale pri Rogatcu.** 1631 4-3

1649 3-3 Primarij

dr. Ivan Rajšp

bo ordiniral od 21. decembra 1919 naprej v Celju, Krekov trg št. 16 (nasproti kolodvora) od 1. do 3. ure popoldne ter ob nedeljah od 8. do 9. ure dopoldne.

Trgovski pomočnik

zmožen popolnoma manufakturne in modne stroke se sprejme kot prva moč. Reflektira se samo na prvovrstno moč. Ponudbe je vposlati do 28. tm. z navedbo plače na naslov 3-2

Sirec & Drogenik, Celje.

Zahvala.

Za najljubše mnoge dokaze sočutja, za prekrasne venice in dasno mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku gospe

Ide Baš

izrekajo njena žalujoča rodbina najsrčnejšo zahvalo.

CELJE, dne 23. decembra 1919.

1654 1

Oznaniła UNION-PROPAGANDE, zavod oglasne odprave in reklame, MARIBOR.

Loj, mast, olje,

in surovi loj, kupi vsako množino za najvišjo dnevno ceno

Prva mariborska tovarna mila v Mariboru

Telefon: 47. Brzjavni naslov: Milarna.

Prosijo se ponudbe z vzorci.

1543 -5

Knjigarna, umetnine, muzikalije

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

"LASTNI DOM"

registrovana kreditna in stavbena zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje po tri in pol od 0

Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga.

Karol Vanič, Celje

Prešernova ulica št. 15.

Zbirni oglasnik tvrdke **BLOCKNER** Zagreb, Jurjevska ul. 31, Telefon 21-65
Zavod za oglaševanje. Zavod za oglaševanje

MARIBORSKA TISKARNA, DELNIŠKA DRUŽBA V MARIBORU.

Vabilo na subskripcijo delnic.

Deželna vlada za Slovenijo v Ljubljani, oddelek za trgovino in obrt je z odlokom z dne 22. 10. 1919 št. 6899 dala začasno dovoljenje za ustanovitev delniške družbe „Mariborska tiskarna“ s sedežem v Mariboru.

Namen te družbe je izvrševati tiskarsko-tipografsko, knjigotrsko in knjigoveško obrt, v območju deželne vlade za Slovenijo. Družba namerava zalagati knjige, muzikalije, umešnine in časopise vseh vrst. V to svrhu je pripravljali odbor že kupil Kralikovo in Rabičovo tiskarno v Mariboru. Temeljna delniška **glavnica znaša 2.000.000 K** in je razdeljena na 10.000 delnic po 200 kron. Delnice se bodo glasile na ime in bo radi kontinuitete delniški družbi pridržana pravica, da vsak prehod njenih delnic iz ene roke v drugo odobri ali pa delnice sama prevzame.

Delnice se emtirajo po kurzu 210 K komad, da bodo tako ustanovni stroški kriti. Na subskribirane delnice odpadajoči kapital bo na poziv pripravljalega odbora plačati v gotovini pri mariborski eskomptni banki. Dodelitev delnic si pridrži pripravljali odbor.

Subskripcijske pole so na razpolago pri Mariborski eskomptni banki. Subskripcija se zaključuje 15. januarja 1920 ob 12. uri popoldne.

Pripravljali odbor.

1640 2-2

Hočete obdržati svojo lepoto?

Hočete imeti kakor baržun mehko kožo? Nočete solnčnih peg, mozoljev in ogrcev?
Uporabljajte Fellerjevo pravo Elza obrazno kožo obvarujočo pomado! Občudovani bode! Zavidani! 1 lonček 6 K, št. III. močnejše vrste 9 K, k temu Fellerjevo najfinejše lilično mlečno milo 15 K.

Hočete imeti lepe, zdrave lase?
Fellerjeva prava Elza Tannočine pomada za rast las doseže bujne lase! Zapreči prihaj prarano osivenie. Zabrani plešo! 1 lonček 6 K št. III. 9 K. — Mazilo za brke 1 K 80 v in 2 K 50 v.

Mučijo Vas kurja očesa?
Fellerjev pravi turistovski obliž učinkuje brez bolečin hitro in zanesljivo! Nobenih kurjih očes več! Nobenih žuljev! Nobene trde kože! Mala škatljica 3 K 50 v, velika škatlja 5 K 50 vin.

Želite še kaj? Fellerjeve Elza umivalne pastilje (Kolonjske vode) 1 škatlja 5 K. — Fellerjev usipalen prašek proti potenju 1 škatlja 5 K. — Fellerjev mentolni črtnik zoper glavo — in zobobol 1 škatljica 3 K 50 v. — Fellerjev Elza Fluid 6 dvojnatih ali 2 veliki steklenici, špijalni 24 K. — Najboljši parum z najfinejšim duhom od 8 K naprej. Najfinejši Hoga-puder Dr. Kluger, bel, roza in rumen, 1 velika škatlja 12 K. — Močna Francovka v steklenicah po 6 K in 16 K. Omot in poštnina 1599 15-2 posebej, a najceneje.

Evgen V. Feller ljekarna, Stubica Donja, Elza trg št. 356. (Hrvatsko.)

Miši, podgane, stene in ščurki ter ves mrčes

merk poginiti, če se uporabljajo moja prizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske miši 6 K, za podgane in miši 6 K, za ščurke 7 K, posebno močna tinktura za stene 6 K, uničevalec moljev 5 K, prašek proti mrčesom 5 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 4 K, mazilo za uši pri živini 3 K, prašek za uši v obleki in perilu 4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjavi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport**

M. Jünker, 85-82
Zagreb 37, Petrinjska ulica 3.

Primešaj „Mastin“ v krmo!

178-20
Da krmo živina, kokoši, pure, goske lažje prebavijo, da je potem meso in mast za uživanje boljše, da je tvoritev jajc in mleka boljše, se primeša krmi enkrat na teden ena pest **MASTIN-A**. 5 zavitkov Mastin-a zadostuje za odgojo in rejo enega vola, krave, svinje, konja za 6 mesecev. Mastin je dobil največje odlikovanje v Londonu, Parizu, Rimu in na Dunaju. Na tisoče gospodarjev ceni in kupuje ponovno Mastin. Ako ga nima lekarnar ali tvoj trgovec, piši potem z dopisnico po 5 zavitkov Mastina za K 20-50, poštnine prosto na: **Lekarno Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko**, katera z vsako pošto razpošilja naročila na vse strani sveta.

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštnine prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34-57

Trpite na revmatizmu in gih-tišnih bolečinah? Drgnjenje s pravim Fellerjevim Elza-fluidom je takorekoč dobrodejno! 6 dvojnatih ali 2 veliki špijalni steklenici 24 K.

Rabite milo, odvajajoče sredstvo?
Fellerjeve prave Elza kroglice izvršujejo svojo dolžnost! 6 škatljic 12 K. — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine. 1 steklenica 5 K. Želodec okrepjujoča švedska tinktura, 1 steklenica 12 K. — Omot in poštnina posebej, a najceneje!

Evgen V. Feller, Stubica donja, Elza-trg št. 356. Hrvatska. 1599 E 15-1

Parfumerijsko blago

posebno za lekarnarje in drogiste v največji, bogati izbiri; različne pomade, puder, kremo za lice in za roke, pasta za zobe, parfume, brilantine, oja-izdelke, zaponke za lase, potrebščine za britje, krtače in glavnike po najnižjih dnevnih cenah na veliko pri

M. Jünker, Zagreb 37
Petrinjska ulica 3/III.
1566 6-4 Telefon 19-98.

Hočete dobro in poceni kupiti?

Najzanesljivejša ura je Suttner-jeva ura!

Nikelnasta, jeklena, srebrna ali zlata ura, vsaka Vas bo zadovoljila! Tudi verižice, prstane in uhane, vsakovrstne darove, in potrebščine, kakor: škarje, nože, priprave za britje, šibčnjake, diamante za rezanje stekla, doze za smodke in cigarete, zapestnice i. t. d. Vse dobro in poceni najdete v ceniku od:

H. Suttner, Ljubljana št. 983

1600 25-1

Naročite si z novim letom „Novo Dobo“!

Prva in edina slov. trgovina usnja v Celju

Naznanjam, da sem otvoril v Celju, Gosposka ulica št. 26 trgovino usnja. V zalogi imam vse vrste usnja v veliki izbiri in najboljše kakovosti lastnega izdelka, kakor tudi drugih domačih tovarn. Najboljša prilika za nakup! Trgovci in čevljarji, oglejte si zalogo. — Sirove kože kupujem po dnevni ceni. Za obilni obisk se priporočam.

Marko Banko, Celje, Gosp. ul. 26

1582 8-6

Pekmez iz sliv (lekvar)

v sodih na veliko za dobiti pri veletrgovini „FRUKTUS“ del. društvo v isti hiši, kjer je **Izidor SCHOLLER-a sin, Zagreb, Vlačka ulica 21.**

Telefon: 106. 1569 6-6 Brzjavni: Fruktus-Zagreb

Gostilničarji, kavarnarji in vinogradniki, pozor!

Trgovina z vinom **OSET & CAJNKO** Slovenjigradec

Naznanjava, da imava veliko zalogo najboljšega sortiranega kakor: muškatelj, rizling, burgundec, šipon, portugizec, šilhar, pristni ljutomerčan, pekerčan, haložan, bizeljčan ter črna dalmatinska in banatska stara in nova vina.

Kupujeva iz vseh vinorodnih krajev vsa najboljša vina po najvišjih cenah.

Se priporočata **Andrej Oset in Franjo Canjko.**

1606 5-4

ZVEZDA-TISKARNA V CELJU

izvršuje okusno in hitro vsa v njeno stroko spadajoča dela v priprosti in tudi v najmodernejši izpeljavi. Najrazličnejše tiskovine za šole, šolska vodstva, za občinske in župnijske urade, za društva, korporacije, trgovce in obrtnike, zasebnike itd. Računske zaključke za denarne zavode.

Strossmajerjeva ulica št. 3

HOTEL BALKAN

priporoča pravkar došla izborna vina. Dnevno koncert novodošle kapele. Začetek ob 1/2 8. uri.

Naznanilo!

Došla je večja množina:
rozin, rožičev, orehov, kave, cimeta, popra, paprike, mila, kisa itd.

Anton Močnik

Glavni trg Celje Glavni trg
Cene nizke! Postrežba točna!
Istotam se dobi vsak dan sveži kvas.

Ivan Dečko, Celje

kupuje laneno seme, vosek, strd in prazne steklenice v vsaki množini ter po najvišji ceni. 1627-20

251 52-42

Vinko Kukovec

stavbno podjetje in trgovina z lesom
Čava števil. 22 pri Celju

LURION

s katerim si lahko vsak napravi 1/4 finega čistila (krome) za čevlje.

Dobi se v špecerijski trgovini ter dežel. pridelki na debelo in drobno
Franc Kolenc Celje, Narodni dom.

Kupim tudi vsako množino lanenega semena po najvišji ceni. 213 52-43

Slovinci! Spominjajte se Ciril-Methodove družbe!

Vedno

na novo dobiva veletrgovina Stermecki v Celju v velikanskih množinah sukno, kamgarn in hlačevino za moške obleke, volno cefir, modrovino in pisano tkanino za ženske obleke šifon, belo in in pisano platno za perilo in razno manufakturno objago, katero prodaja zaradi ogromnega nakupa po najnižjih cenah in ako še ne verjame, poskusite takoj, samo z enim nakupom, da se sami prepričate.

Veletrgovina in razpošiljalna R. Stermecki v Celju

ima tudi velikansko zalogo gotovih moških, ženskih, deških in otročjih oblek, bluz, kril, hlač, čevljev, perila, denarnic, nogavic, robcev in na tisoče drugih predmetov, katere tudi prodaja po čudovito nizkih cenah in na zahtevo pošlje vsakemu ilustr. cenik. Vzorcev sedaj še ne pošiljam.

R. Stermecki v Celju. 214 52-44

Fran STRUPL, Celje

Zaloga stekla, porcelana, svetilk, ogledal, okvirjev in raznovrstnih šip.

Prevzetje steklarskih del

Kralja Petra cesta

Stavbena in galant. kleparska obrt
A. Jošta nam.

Franjo Dolžan

243 104-79

Celje, Kralja Petra c. 8 (nasproti „belega vola“)
Prevzema vsa v to stroko spadajoča dela. Postrežba točna in solidna.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavnica 20,000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI
Poslovalnica avstrijske razredne loterije.

Rezervni fondi nad 8,000.000 kron.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Mariboru.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaje vse vrste vrednostnih papirjev, financira vsako vrstne dobave in dovoljuje aprovizacijske kredite.

266

Gostilna Plevčak

Gaberje

priporoča svojo izvrstno toplo in mrzlo kuhinjo ter najboljša, pristno domača vina.

240 52-43

NAZNANILO. Slav. občinstvu naznanjam, da sem spremenil naslov gostilne pri »Lastovki« v gostilno pri „Jugoslovanu“

FRANC KRAMAR

Na debelo in drobno! **CELJE** Na debelo in drobno! 375 52-34

Zaloga igrač, galanterijskega, norimberškega in modnega blaga ter kranjskih izdelkov. Velika zaloga najboljših stročnic in cig. papirja.

DROGERIJA PARFUMERIJA

FOTOMANUFAKTURA

+ SANITAS

KRAMAR & VRTOVEC

• CELJE •

Hotel „Pri belem volu“

v Celju, Kralja Petra cesta

Prvovrstna kuhinja, najboljša vina in vedno sveže pivo. Sobe za tujce na novo urejene. — Postrežba solidna. Za obisk se priporoča **Drag. Bernardi.**

PRIPOROČAM SEURADOM, ŠOLAM IN PISARNAM Z VELIKO ZALOGO VSEH VRST PAPIRJA IN PIS. POTREBŠČIN
JANKO BOVHA

KRALJA PETRA CELJE CESTA ST. 31

V zalogi velika izbira vseh vrst šolskih potrebščin kakor: svinčniki, peresa, zvezki, črnilo, radirke, tablice, barvice itd. Postrežba točna in solidna, cene nizke.

Franc Tašker

klepar v Celju
Za Kresijo (Vodnjaška ulica 7)

Sprejemajo se v točno izvršitev vsa stavbena in galanterijska

kleparska dela

kakor tudi vsa v stroko spadajoča popravila.

1253 18-13

POSOJILNICA V CELJU

USTANOV. LETA 1880 **NARODNI DOM** RES. FOND 500.000 K

SPREJEMA hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne vzdiga **DAJE** posojila na vknjižbe in na menice. **OTVARJA** trgovske in obrtne kredite.

250

STANJE HRANILNIH VLOG
NAD **24,000.000 KRON**